

GLAS GORENJSKE

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI ZA GORENJSKO
LETO XII., ST. 54 — CENA DIN 10.—
KRANJ, 13. JULIJA 1959

Zlet Svobod v Celju

Vlak, ki vozi zjutraj pred sedmo skozi Kranj proti Ljubljani, je bil danes nabito poln. Priključili so morali še 8 vozov, kljub temu pa so v Kranju le s težavo našli prostor novi potniki.

Tako so danes zjutraj iz Gorenjske in tudi iz drugih krajev Slovenije potovali delovni ljudje z vlaki, avtobusi in drugimi prevoznimi sredstvi v Celje, kjer so hoteli prisostvovati 24. obletnici revolucionarne manifestacije Zleta svobod. Malo, toda prijetno delavsko središče Celje je sprejelo nad deset tisoč udeležencev. Izpred Tovarne emajlirane posode in drugih krajev je bila močna reka kmalu po 10. uri začela koračiti proti Trgu V. kongresa, po Prešernovi ulici in dalje čez Trg maršala Tita proti mestnemu parku, kjer je bil veličasten zbor.

Najprej je med starimi kostanji zadonela močena pesem združenih pevskih zborov, v katerem je sodelovalo nad tisoč pevcev ob spremljavi združenih godb na pišala.

Predsednik Sveta Svobod in prosvetnih društev OLO Celje Andrej Svetek je najprej pozdravil goste, med katerimi so bili tudi član IK CK ZKJ Franc Leskošek-Luka, član IK CK ZKS V. da Tomšič, predsednik Zveze Svobod in prosvetnih društev Slovenije Ivan Regent in drugi. Nato je govoril Franc Leskošek-Luka, pokrovitelj današnje prireditve, ki je govoril tudi na Zletu pred 24. leti. Med drugim je omenil težak ekonomski položaj za naše delavce v tistem času, saj so nekateri delodajalci dajali za dnino samo po 50 par, ko so bili slovenski kmetje, v glavnem mali, zadolženi za približno 2 milijardi dinarjev itd. Govorec o današnjih nalogah in o ekonomskem ter političnem stanju, pa je dejal, da danes stojimo na trdnih tleh.

K. M.

MIHA MARINKO NA OBISKU V MAKEDONIJI

Predsednik ljudske skupščine LR Slovenije Miha Marinko je od petka dalje na zasebnem obisku v Makedoniji. V soboto dopoldne se je mudil v Titovem Velezu, kjer je ogledal vse obrate porcelanske tovarne »Boris Kidrič« in kombinat svilu »Nonča Kamšičova«, za tem pa je odpotoval v Štip.

Razgovor z novim članom CK ZK Slovenije

Povezava s kolektivom

še zmeraj ena od velikih nalog delavskega samoupravljanja, pravi Aleksander Čerče iz Iskre

V novi Centralni komite ZK Slovenije, ki ima zdaj 99 članov, so na nedavnem, IV. kongresu izvolili tudi Aleksandra Čerčeta iz tovarne Iskra.

Tovariš Čerče je že na kongresu govoril o nekaterih problemih delavskega upravljanja v podjetju in o svojih zapazanjih v tovarni Iskra. Zato smo ga ob našem obisku v Iskri zaprosili, da v krajših besedah pove samo en problem s tega področja, ki ga smatra za najvažnejšega.

»Najvažnejša je še zmeraj povezava samoupravnih organov s kolektivom,« je brez pomisleka kar brž dejal Čerče. »To, kot vem, je problem povsod in tudi v Iskri, dasi smo se zadnje čase zelo zavzemali za izboljšanje tega stanja.«

»V čem se konkretno kaže ta slabost?«

»Ta je v dveh smereh: da člani delavskega sveta, pa tudi upravnega odbora in drugih samoupravnih organov včasih niso dovolj seznanjeni s težnjami delavcev, da zato tudi razprave pri teh organih včasih niso odsev pravega stanja v podjetju. Druga plat pa je v

obveščanju kolektiva o razpravah in zlasti o sklepih teh organov. Gre torej za povezavo, za razgovore z delavci pred in

ganov. Gre torej za povezavo, za razgovore z delavci pred in

po zasedanjih. Prej bi morali zbrati od delavcev pripombe in predloge za rešitev raznih vprašanj, po zasedanjih pa jih obveščati o sklepih, ki so obvezni za vse.«

»Kako mislite to delo izboljšati?«

»V podjetju imamo tako imenovano grupo obveščevalcev. To so najgibljivejši člani delavskega sveta. Zdej bomo ustavili posebnimi tečaji.«

»Kakšno obliko dela imajo ti obveščevalci?«

»Pred sestanki delavskega sveta organizirajo po oddelkih kratke diskusije z delavci o posameznih najvažnejših vprašanjih, ki so na dnevnem redu. Po sejah pa obveščajo o sklepih. Zdej bomo redno mesečno posvetili eno uro za tovrstne sestanke. Delo bomo ustavili uro prej in ta čas izrabili za obveščanje oziroma za kratke sestanke z delavci. To prakso uvajamo sedaj in upam, da bo tudi ta pripomogla k našim ciljem — da bo delavsko upravljanje bolj povezano z vsemi člani kolektiva.«

K. M.

S seje ObLO Kranj

Stanovanjska vprašanja in tarifni pravilniki

Na ločenih sejah obeh zborov ObLO Kranj, ki sta bili v četrtek popoldne, so sprejeli med drugim tudi odlok o pogojih za oddajanje stanovanj v državljski lastnici, sklepali so o ustanovitvi arbitražne komisije za odločanje o stanovanjskih zadevah, dalje o smernicah za vlaganje sredstev gospodarskih organizacij v družbeni investicijski sklad občine Kranj. Na dnevnem redu je bilo tudi poročilo Sveta za blagovni promet o predpisih za določitev cen mesa in mleku in poročilo o delu komisije za dajanje soglasij k tarifnim pravilnikom.

Odlok o pogojih za oddajanje stanovanj v hišah in posameznih delih stavb, ki so v državljski lastnici, določa, da mora lastnik izpraznjenega stanovanja v stanovanjski hiši, ki je državljska lastnina, takoj po izpraznitvi stanovanja, najkasneje pa v roku 3 dni, obvestiti o tem pristojni stanovanjski organ pri ObLO ter zahtevati spisek desetih upravičenih pričakovancev, ki po splošnem prednostnem redu izpolnjujejo pogoje za dodelitev izpraznjenega stanovanja. V 15 dneh po prejemu liste desetih upravičenih pričakovancev, vendar ne dlje kot en mesec po izpraznitvi stanovanja, ima stanodajalec pravico izbrati stanovalca in z njim skleniti stanovanjsko pogodbo po določbah zakona o stanovanjskih razmerjih.

Ker je bilo doslej mnogo težav pri presojanju in ugotavljanju, kdo ima stanovanjsko pravico, so na

ločenih sejah obeh zborov sprejeli tudi odlok o ustanovitvi občinske arbitražne komisije, ki bo vsa takšna vprašanja urejala na podlagi zakona o stanovanjskih razmerjih.

Na ločenih sejah so sprejeli tudi pomembne smernice za vlaganje sredstev gospodarskih organizacij v občinski investicijski sklad. S tem denarjem bodo povečali sredstva družbenega investicijskega sklada v občini.

Iz poročila o delu komisije za dajanje soglasij k tarifnim pravilnikom je razvidno, da so bili v kranjski občini vsi tarifni pravil-

niki predloženi v določenem roku, le šest manjših gospodarskih organizacij jih doslej še ni predložilo. Značilno za večino gospodarskih organizacij je to, da so s predložitvijo tarifnega pravilnika odlašale do zadnjih dni, saj je oddelek za gospodarstvo pri ObLO od 26. junija dalje sprejel 70 % vseh tarifnih pravilnikov.

Komaj desetina vseh predloženih tarifnih pravilnikov je bila sestavljena v skladu s predpisi. Predpisana dokumentacija je bila zelo pomanjkljiva ali pa sploh ni bila priložena. To kaže, da gospodarske organizacije tarifnih pravilnikov niso sestavljale na podlagi ekonomskih pokazateljev. Upravni organ pri Občinskem ljudskem odboru je zavrnil le en tarifni pravilnik, ostale pa je sprejel s tem, da so morale gospodarske organizacije manjkajočo ali pomanjkljivo dokumentacijo naknadno predložiti.

A. T.

Turistični teden v Kropi

Kropa, 12. julija — S sinočnim gostovanjem znanih opernih pevcev iz Ljubljane se je začel letošnji turistični teden v Kropi. Ko smo pred dnevi potovali skozi to željsko naselje pod Jamnikom, smo se pogovarjali s predsednikom Turističnega društva Kropa Janezom Lazarjem. Zvedeli smo, da je zanimanje domačin in tujih turistov za Kropo iz leta v leto večje in da si prav zaradi tega Kroparji vedno bolj prizadevajo, da bi Kropo čim bolj prilagodili turističnemu okusu. »Zato bomo v letošnjem turističnem tednu, od 11. do 19. julija, naj-

več s prostovoljnim delom, uredili vrsto sprehajalnih poti: Kropa—Vodice, kjer so ob poti trije znani kraji iz NOB; Podnart—Ovsiše—Česnjica—Kropa, iz Jamnika čez Mali vrh v Rovte in Podnart, pot na Spik, od kodar je najlepši razgled na Kropo in njeno okolico; uredili pa bomo tudi sprehajališče ob robu »Kroparske gore«.

Letos so v Kropi tudi začeli s prepletkovanjem starih procelj zgodovinskih hiš. Procelja urejujejo skupno z zavodom za spomeniško varstvo, ker je večina obokov glavnih vrat velike zgodovinske vrednosti in so zaradi zelenega peščenca redka zanimivost. Eno poslopje so že prepletkali, drugo je v delu, do konca leta pa bodo še eno. Delo gre sicer počasi od rok, ker so poslopja dokaj visoka.

Turistično društvo razen oklepševanja in ohranjanja zgodovinskih dragocenosti skrbi tudi za vsestransko vzgojo Kroparjev. Tako bodo imeli v teh dneh seminar za vse tiste, ki pridejo v stik s tujci; na seminarju bodo podrobno poučeni o vseh zanimivostih, da jih bodo lahko tolmačili domačim in tujim turistom. V tem tednu pa bodo priredili predavanje tudi za gospodinjstvo o vzgajanju lončnic. S tem v zvezi bodo imeli tekmovanje: gospodinja, ki bo imela najlepše urejene lončnice na oknih in okoli hiše, bo dobila nagrado.

B. F.

SEJEM TEKSTILA IN TEKSTILNIH STROJEV V LESKOVCU

V soboto se je pričel v Leskovcu mednarodni sejem tekstila in tekstilnih strojev. V imenu Zveznega izvršnega sveta ga je odprl sekretar za industrijo Sergej Kraigher.

JANIO QUADROS NA BLEDU

V soboto zvečer je prispel na Bled poslanec brazilskega parlamenta Janio Quadros, in sicer skupaj s predsednikom zunanjepolitičnega odbora Zvezne ljudske skupščine dr. Alešem Beblerjem.

SLOVO DELEGACIJE ZAR

Iz Beograda je v soboto odpotovala delegacija Zdržene arabske republike pod vodstvom ministra za prosveto Kamala El Dina Huseina, ki se je mudila pri nas deset dni. Bila je tudi v Ljubljani.

ZAČELA SE JE ŽETEV PŠENICE

V sredo so tudi v kranjskem okraju začeli žeti pšenico, ki obeta letos izredno dobro. Pri žetvi uporabljajo tudi tri kombajne, sicer manjšega tipa. S kombajnom žanjejo najprej v Cerkljah.

O kranjskem okraju je bilo letos posejane pšenice na 2800 ha površine. Od tega je bilo 257 ha italijanskih sort v pogodbenem sodelovanju, ki kaže izredno dobro. Računajo, da bo ta pšenica dala povprečno 30 metrskih stotov po hektarju; na nekaterih posevkih pa tudi do 45 in še več. Domače sorte pšenice so letos slabo obrodale, precej so tudi poležane. Računajo pa na kakih 17 metrskih stotov donosa. Takega donosa žit na kmetijskih posevkih na Gorenjskem, kot letos, še ni bilo. Tu bo povprečen donos 40 metrskih centov.

Tudi ječmen je bil lep s povprečno 16 metrskih stotov donosa, na nekaterih posevkih pa tudi do 30 metrskih stotov. Rži je letos posejane 800 ha. Zelo dobro kaže na posevkih, med tem ko je pri zasebnih kmetih precej slaba. Na splošno pričakujejo na Gorenjskem letos dobro letino tudi pri ostalih kulturalah, pri krompirju sicer nekoliko slabšo kot tani.

-k

13. julij - praznik šoferjev

Proslava in odlikovanja v Kranju

Kot vsako leto tudi letos, na današnji dan, 13. julija, praznujejo šoferji in avtomehaniki svoj praznik. To je spomin na dogodek, ko je prva partizanska motorizirana enota uspešno sodelovala v napadu na sovražnikovo postojanko v Žužemberku 13. julija 1943.

Združenje šoferjev in avtomehanikov LRS, podružnica Kranj je v počastitev dneva šoferjev priredila včeraj dopoldne v sejni dvorani OLO Kranj proslavo, združeno s počastitvijo 40-letnice KPJ. Udeležili so se skoraj vsi člani podružnice. O pomenu dneva šoferjev in o varnosti prometa na cestah je govoril predsednik upravnega odbora podružnice Vinko Mravljje, ki je poudaril predvsem važnost strokovnega izpopolnjevanja članov in borbe proti alkoholizmu, ki je glavni povzročitelj vedno številnejših prometnih nesreč. Nato je tovariš Mravljje v imenu podružnice odlikoval 8 najbolj vestnih članov z zlato značko, in sicer: Cveta Ambrožiča, Jožeta Babiča, Vinkota Poličarja, Jožeta Gabrc, Karla Sušteršiča, Joškota Tomčiča, Dragota Kumpa in Bogomirja Zena. Z zlato značko Okrajnega odbora Združenja šoferjev in avtomehanikov pa je bil odlikovan predsednik podružnice Kranj Vinko Mravljje.

Tudi nekatera posamezna podjetja so ob prazniku šoferjev in

avtomehanikov odlikovala nekatere najboljše šoferje in avtomekanike. Ta podjetja so: Gozdno gospodarstvo Kranj — transportni obrat, Iskra Kranj, Inteks Kranj, Kmetijska poslovna zveza Kranj, Komunalni servis Kranj, Avtopromet Kranj in Splošno gradbeno podjetje Projekt Kranj.

Tudi ostale podružnice Združenja šoferjev in avtomehanikov LRS na Gorenjskem so dostojno počastile dan šoferjev — 13. julij. V Trzinu so na primer priredili za člane dvodnevni izlet v Kumrovec in okoliške kraje, na Jesenicah pa so imeli v soboto proslavo, kjer so tudi odlikovali najboljše člane.

Cenejša in hitrejša gradnja po načelih novega zakona o finansiranju stanovanjske gradnje

Članica Zveznega izvršnega sveta Lidija Sentjarc je pred dnevi na tiskovni konferenci v Beogradu obrazložila osnovne temelje novega zakona o finansiranju stanovanjske gradnje. Zakon je zdaj v javni diskusiji. Zatem bodo o njem razpravljali merodajni organi in dokončno sklepala Zvezna ljudska skupščina. Njegova veljavnost bi bila od 1. januarja 1960.

Stanovanjsko izgradnjo je treba pospešiti, jo prilagoditi potrebam delovnih ljudi. Hkrati je potrebno, da bi državljeni sami bolj aktivno sodelovali pri reševanju teh težav. Taki so glavni cilji novega zakona o finansiranju. Za doseg te ciljev vnaša osnutek zakona vrsto smelih novosti.

Ena od glavnih je ta, da sedanje najemnine, kot jih plačujejo koristniki, niso več vzdržne. Ne zadoščajo niti za najpotrebnejša popravila in vzdrževanje stavb itd. Najemnine se bodo morale znatno dvigniti. Vzporedno s tem pa se bodo dvignili tudi prejemki (plače) stanovalcev tako, da njihov življenjski standard nikakor ne bo prizadet. Hkrati z usrežajočim dvigom prejemkov delavcev je v teku tudi priprava za ustrezno zvišanje pokojnin, prejemkov oficirjev JLA in podobno.

Posebna novost je tudi ta, da bodo državljeni lahko vnaprej plačali gotovo vsoto denarja in si tako pridobili pravico do novega stanovanja. Mnoge finančne in organizacijske funkcije podjetij pri zidanju in upravljanju stanovanj bodo prenesli na same stanovalce, povečala se bo zadržna oblika gradnje itd., kar vse gre za tem, da bi državljeni aktivneje sodelovali pri tem vprašanju.

K. M.

16. Julij-Dan tankistov

Borci šumadijskega in valjevskega odreda so zaplenili prve tanke že v bojih pri Krupnju. S temi tanki so prvič nastopili že oktobra 1941. leta pri napadu na Kraljevo. To je bil prvi zarodek tankovskih enot NOV.

Kot se je NOV krepila v toku same borbe — pridobivala nove borce v svoje vrste, trgala orožje iz rok sovražniku itd., tako je to veljalo tudi za tankovske enote. Iz prvega tankovskega voda je nastala četa, ki je sodelovala v junaških bojih za rešitev ranjenecov ob Neretvi itd. Padec Italije je v septembru 1943. leta naše tankovske enote še okrepil. Krajiške partizanske enote so prek Korduna nastopale s 35 tanki, naša Cankarjeva in Prešernova brigada sta imeli kar 45 tankov in prav toliko oklopnih avtomobilov.

Tako se je krepila udarna, jeklena pest naše Armije in ustvarjala pogoje za ustanovitve posebnih tankovskih enot. To je bilo s poveljem vrhovnega komandanta NOV Josipa Broza-Tita storjeno 16. julija 1944. leta.

Ob zaključnih bojih pri Mostarju, Krmu in še posebno ob zmagovalnem, osvobodilnem pohodu naših enot preko Istre do Trsta so tankovski oddelki NOV zadajali sovražniku zadnje usodne udarce.

Po osvoboditvi je bila formirana Prva tankovska armija. Tehnika je v povojni dobi vnesla marsikaj novega tudi na tem področju. Toda naši tankisti, kot vidimo na sliki, se nenehno urijo in vežbajo, da bi lahko nadaljevali tradicijo svojih prednikov iz NOV in, če bi bilo potrebno, branili našo svobodo.

iz naših krajev

PRESEGLI SO POLLETNI DRUŽBENI NAČRT

V tovarni vijakov »Plamen« v Kropi so presegli družbeni načrt za prvo polletje za 4,5 %. Izdelali so 1.839.000 kg izdelkov, to je za 2,3 % ali 42.000 kg več kakor v preteklem letu v istem času.

Letos so od celotne proizvodnje izvozili 32,37 % izdelkov, to je 6,7-krat več kakor v preteklem letu v iste mčasu. Izdelke v glavnem izvažajo v Egipt. Letos so že izvozili 80 ton vijakov, 40 ton matice, 25 ton zakovic, 241 ton tirfornov, 30 ton pifeljcev (žeblice) in 152 ton železniških vijakov, skupaj 568 ton. Lani v prvem polletju pa so izvozili le 92 ton izdelkov.

C. R.

USPEŠNO DELO TOVARNE »VERIGA«

V sredo popoldne je imel delavski svet »Verige« v Lescah redno sejo, na kateri je obravnaval izpolnjevanje letošnjih proizvodnih nalog in nekatera druga vprašanja.

Proizvodni plan po količini so izpolnili s 103 odstotki, po vrednosti pa 99,5 odstotka. Prodaja je bila manjša, kre se niso odprodali vseh verig in ker so pri prodaji vijakov dosegli nekoliko slabšo ceno, kot so predvidevali. Sprčo novih pogodb, ki so jih sklenili za izvoz, pri katerih so dosegli tudi boljše cene, bodo v drugem polletju še občutneje prekoračili plan. Na splošno je v podjetju ugodnejše vzdušje kot lani, pa tudi uspehi so za

kakih 15 odstotkov boljši kot lani v prvem polletju.

MALA BAROČNA GRAFIKA V MESTNEM MUZEJU V KRANJU

Te dni je v zgornjih prostorih Mestnega muzeja v Kranju odprta razstava male baročne grafike na Gorenjskem. To so majhni lističi, bakrorezi ali lesorezi, ki so v 18. stoletju, posebno v dobi baroka, krožili po vsej Gorenjski. Njihova vsebina je izključno nabožna. Nekatere od teh grafik so v tistih časih nado-mesčale tisk (n. pr. slikovna pozoritev besedila litanij), druge pa so prodajali po romarskih središčih kot spominske podobe (n. pr. Velesovo, Sv. Jošt, Gozd pri Kamniku, Ihan, Tunjice, Smarna gora, Skaručna, Ljubno, Kropana, Dražgoše, Crngrob, Bled, Radovljica, Limbarska gora, Komenda, Rožnenska cerkev v Kranju itd.) Na njih so pogosto razen cerkva upodobljena tudi cela naselja z okolico (n. pr. Komenda). Avtorji teh grafik so vedel iz Avstrije, predvsem iz Štajerske, zastopani pa so tudi slovenski avtorji, in sicer: Franc Jelovšek ter Marko in Leopold Layer. Grafike so dragocene prav zato, ker se jih je zelo malo ohranilo.

T.

S SEJE OBSS RADOVLJICA

V sredo je bila seja predsedstva OBSS Radovljica. Po pregledu problematike so ugotovili, da bodo v prihodnje posvetili v občini največ

pozornosti obrtništvu, družbenemu standardu, stanovanjskim skupnostim, nagrajevanju in produktivnosti dela ter delavskim samoupravljanju in notranjim odnosom v gospodarskih organizacijah.

C. R.

MOJSTROVINE IZ SLIKARSKE ZBIRKE MODERNE GALERIJE V LJUBLJANI NA RAZSTAVI V KRANJU

Naklonjenost, ki jo je Mestno muzeju v Kranju izkazala ljubljanska Moderna galerija s tem, da je iz svoje zbirke posodila za petdnevno razstavo nekaj vrhunskih stvaritev slovenskega slikarstva, zasluži vse priznanje. To je dokaz, da je danes izmenjava kulturnih dobrin med republikami in podeželskimi muzejsko-galerijskimi ustanovami že na taki stopnji, da se vsakdo, četudi ne živi v Ljubljani, lahko seznani s pomembnimi deli naše likovne umetnosti.

Razstava v Mestnem muzeju v Kranju predstavlja slikarsko generacijo, ki je v času pred drugo svetovno vojno izvedla realistično reakcijo na impresionizem in ekspresionizem, po vojni pa je sama po nekaterih umetnikih postala vodnik sodobnega modernizma, kakršnega sicer poznamo iz del mlajših avtorjev.

Razstavljena olja pripadajo sedemim avtorjem, in sicer: Francu Pavlovcu, Gojmiru Antonu Kosu, Maksimu Sedeju, Stanetu Kregarju, Gabrijelu Stupici, Mariju Preglju in Nikolaju Omerzi. Grafike v kletnem razstavnem prostoru pa so dela Toneta Kralja, Božidarja Jakca, Franceta Miheliča, Mihe Maleša in Rika Debenjaka.

Stalnim obiskovalcem Mestnega muzeja v Kranju kot tudi vsem ostalim bo razstava nekaterih najboljših stvaritev slovenskega slikarstva nedvomno lep kulturni užitek, ki ga ne kaže zamuditi.

B. F.

Bleščani se pripravljajo na praznik

Vsako leto 17. julija Bleščani praznujejo svoj občinski praznik. Tudi letos se bodo spominjali tega dne, vse kaže, da še bolj svečano kot prejšnja leta. Praznovanje bo trajalo ves teden, do 22. julija. Medtem ko bo prvi dan otvoritev praznovanja s fanfarami z blejskega gradu in istočasno s slavnostno sejo ObLO, bodo zvečer gostovali v Kazini Avseniki. Naslednje dni se bodo vrstile kulturne in športne prireditve. Tako bodo v soboto nastopili najboljši slovenski telovadci s Cerarjem na čelu, v nedeljo bo mednarodno veslaško tekmovanje na jezeru, zvečer pa blejska noč na jezeru z bengaličnim ognjem; isti dan bodo odkrili tudi spominski ploščiči padlim partizanom na Oblakovi planini in na Tolstem vrhu. V ponedeljek bo gostoval ansambel narodnih plesov in pesmi »Lado« iz Zagreba, v torek bodo odkrili še tri spominske plošče in sicer v Ribnem, Koritnem in na Jaršah, zvečer pa bo prihod partizanskih patrol z razvijanjem prapora predvojaške vzgoje občine Bled in strelske družine »Bratov Rus«. Zadnji dan praznovanja bo pavalna štafeta ob obali Blejskega jezera in državno prvenstvo mladincev v veslanju.

B. F.

NAJBOLJŠI SLOVENSKI VESLAČI SO SE POMERILI

Bled, 12. julija.

Z današnjim veslaškim prvenstvom se začena na Bledu vrsta večjih, med njimi tudi mednarodnih veslaških prireditev, ki bodo na sporedu v prihodnjih dneh. Tako bo že v soboto, 18. julija, na blejski regatni progi mladinski veslaški troboj Koroška, Trst, Slovenija.

Današnjega veslaškega prvenstva Slovenije se je udeležilo 5 slovenskih klubov iz Izole, Bleda, Maribora, Novega mesta in Ljubljane. Tekmovalci (starejši mladinci, mladinke, člani in članice) so nastopili s skiffi v disciplini double scule in na četvercih s krmarjem.

Rezultati: skiff — 1. Slavko Černjanc (Lj) 8:03,3; **st. mladinci:** 1. Albin Rampe (M) 6:16,6; **mladinke:** 1. Mira Novak (Izola) 2:04,2; **mladinci:** 1. Karel Ramot (M) 3:55,8; **članice:** 1. Vika Anžur (Lj).

Double scule — st. mladinci: 1. Izola 5:42,4; **članice:** 1. Savica (Lj) 7:39,0; **članice:** 1. Bled (Čop-Svetina) 4:39,2; **mladinke:** 1. Izola 3:34,9.

Četverec s krmarjem — mladinci: 1. Branik (M) 3:33,3; **članice:** 1. Izola 4:09,4; **mladinke:** 1. Bled 5:25,6.

Skupni plasma — mladinci: 1. Branik (M) 310 točk; **st. mladinci:** 1. Izola 260 točk; **članice:** 1. Savica (Lj) 450 točk; **članice:** 1. Izola 150 točk; **mladinke:** 1. Branik (M) 210 točk.

-jb

Priprave v kranjski in radovljiški občini

Skupni pohod na Jamnik

Priprave za proslavo Dneva vstaje — 22. julija so v kranjski in radovljiški občini osredotočene na Jamnik.

Vaščani Jamnika so od prvega dne okupacije enotni in predani podpirali osvobodilno gibanje. Zato jih je tudi, čeprav kasneje, doletelo skoraj isto maščevanje kot Dražgošane. Nemci so požgali vso vas.

Lansko leto je občinski odbor ZB v Kranju ob Dnevu vstaje priredil osrednjo proslavo v Kokri, kjer so Nemci julija 1942. prav tako požgali vas, postrelili več talcev in odgnali ostalo prebivalstvo v taborišča. Letos pripravljajo tako osrednjo proslavo na Jamniku. Tudi Jamnik je zgleden spomenik naše skupne borbe in povsem upravičeno zasluži tako pozornost v okviru občine Kranj. Hkrati pa je Jamnik na izredno razglednem položju Jelovice in je tudi kot izletniški oziroma turistični kraj še premalo poznan.

Kot je razvidno iz programa, bodo proslave dokaj pester. Prve prireditve v tem okviru bodo že v soboto zvečer, 18. julija v Besnici. V tamkajšnjem novem Zadrugnem domu bo med drugim nastopil

Prešernov pevski zbor. Naslednji dan, v nedeljo, 19. julija bodo svečano odprli svoj Zadrugi dom in hkrati odkrili na njem spominsko ploščo padlim žrtvam tega kraja. S tem bodo v Besnici začeli turistični teden in tudi prvič proslavili svoj krajevni praznik.

Za osrednjo proslavo na Jamniku 22. julija pa se pripravljajo številne patrulje iz območja Radovljice in Kranja. Kot predvidevajo, bo vsaka organizacija ZB poslala svojo patruljo. Prav tako pripravljajo svoje patrulje organizacije strelskih druženj in gasilskih druženj. Vse te patrulje se bodo zbrale v Kropi, od koder bodo krenile proti Jamniku. Mladi planinci in taborniki iz Kranja pa pripravljajo poseben pohod preko Pševa, Javornika in Mohorja. Člani Avto-moto društva iz Kranja bodo za 22. julij priredili tudi propagandno vožnjo preko Kroke na Jamnik.

Razen teh pohodov in patrulj pa bodo sindikalne organizacije skrbele za množične izlete na Jamnik ob Dnevu vstaje. Pripravljalni odbor pa bo izdal za to prireditve posebne značke, kakršne so bile izdane lani za proslavo v Kokri.

K. M.

Ljubelj - dirkalna proga v gore št. 1

Morda bo marsikdo menil, da je to pretrirana trditve. Toda takšno mnenje je zgrešeno. Ljubelj je edinstvena proga v svetu, ki pa tega slovesa še ni dobila zaradi drugih okoliščin — Tržič nima zadostnih gostinskih in prenočinskih zmogljivosti. To je torej edini vzrok, da edinstvena motociklistična atrakcija na Ljubelj ne more zasloveti kot bi lahko. Prav zaradi tega je moral prireditelj AMD Tržič letos odpovedati mikovno ponudbo, da bi dirke na Ljubelj uvrstili v konkurenco za evropsko prvenstvo. Upajmo pa, da bodo letošnje VII. tradicionalne dirke na Ljubelj po osvoboditvi, ki bodo letos 2. avgusta ob 11. uri, generalna pred evropskim prvenstvom, obeta za prihodnje leto. Kljub temu pa je pričakovati, da tudi letošnje dirke po kvalititeti ne bodo zastajale za morebitnim evropskim prvenstvom prihodnje leto. Čeprav letos še ni dokončno znano, kdo bo startal, je vendar prijavljenih že nekaj slovitih tekmovalcev, med njimi tudi rekordar ljubeljske proge Avstrijec Pruckner. Vsekakor bo tokrat okoli 100 do 120 startov, med njimi pa bosta novost dve kategoriji: medrazredni razred motorjev do 175 ccm in kategorija najnovejših tekmovalnih avtomobilov, tako imenovanih »juniorjev« (do 1100 ccm). Te vrste avtomobili bodo po sklepu FIA uradno začeli tekmovali za najvišje naslove leta 1961. Ker pa so evropska avtomobilska industrija že preusmerja v proiz-

vodnjo teh avtomobilov, bo prva preizkušnja »juniorjev« že letos na Ljubelju.

B. F.

Atletski troboj v Kranju

Kranj, 12. julija.

Na igrišču ŠD Triglav je bilo danes tretje kolo moštvenega prvenstva zvezne lige, B program, na katerem so nastopile atletske ekipe Partizana iz Novega mesta, Litije in Triglava. Pri moških so presenetljivo zmagali Kranjčani z 9902 točkami pred Partizanom 9079 in atleti iz Litije, ki so zbrali 8275 točk. Tako so atleti Triglava v končni razvrstitvi prehiteli Novomeščane in se plasirali na četrto ali napeto mesto, kar je za mlado ekipo precejšen uspeh. Pri ženskah so bile atletinje iz Novega mesta precej boljše, saj so zmagale z rezultatom 7134 točk pred Triglavom 5873 točk in Litijo 4997 točk.

Rezultati: moški — 100 m: Maznik (PNM) 11,5; 400 m: Grmovšek (PNM) 54,2; 1500 m: Drganc (PNM) 4:10,6; 3000 m: Florjančič (T) 9:32,8;

4 × 100 m: Partizan 47,4; **višina:** Bavdek (PNM) 180; **daljina:** Vido- vič (T) 6,27; **krogla:** Blenkuš (T) 11,76.

Ženske 100 m: Hude (PNM) 13,3; 800 m: Goršin (PNM) 2:33,5; 4 × 100 metrov: Partizan 56,0; **daljina:** Hude (PNM) 4,75; **višina:** Kotnik (PNM) 140; **krogla:** Kotnik (PNM) 10,18.

Str.

GOSPODARSKA RAZSTAVA V DOMŽALAH

Domžale, 12. julija.

V Domžalah so včeraj popoldne v prostorih bivše nižje gimnazije odprli gospodarsko razstavo, ki jo je organiziral Turistično društvo z namenom, da prikaže napredek domžalske industrije in gospodar- ske dejavnosti.

Z.

LJUBJE IN DOGODKI 13. JULIJ

Po več kot treh tednih se bodo spet odprla vrata ženevske palače narodov in okrogla miza bo pričakala stare znance: štiri zunanje ministere velikih sil in oba nemška svetovalca.

Cilj novega sestanka je na videz preprost — nadaljevati razgovore tam, kjer so jih pred 24. dnevi prekinili in doseči vsaj minimalni sporazum. Vendar ni menda nikogar, ki bi si delal utvare, da je takšen cilj lahko doseči.

Reči je treba sicer, da so se zunanji ministri razšli v trenutku, ko so se spričo raznih predlogov z obeh strani pokazale dokaj velike možnosti za omejeni sporazum. Vprašanje je zdaj seveda, kako sta obe strani izkoristili tritedenski premor, da bi se približali verjetni sporazumu njegovi uresničitvi. Svet v glavnem pričakuje isto, kot je za jugoslovansko vlado dejal predstavnik državnega sekretariata za zunanje zadeve Drago Kunč, namreč da upa, da bodo v nadaljevanju ženevske konference prevladale pozitivne težnje iz prvega obdobja pogajanj.

»Javnost po pravici pričakuje,« je pristavil Drago Kunč, »da bo delo štirih zunanjih ministrov, ki se bodo vnovič sestali 13. julija v Ženevi, omogočilo zboljšanje mednarodnega vzdušja in pogojev za ureditev odprtih mednarodnih vprašanj.«

Kljub tem pričakovanjem pa je resnično optimistične izjave moč naleteti le na Vzhodu, kjer je, re-

cimo, vzhodnonemški predstavnik z največjim zaupanjem govoril o verjetnosti, da bodo sklicali sestanek na najvišji ravni.

Na Zahodu so zmernejši, kolikor ne celo črnogledno razpoloženi. Se najbolj se zavzemajo za končni uspeh ministrske konference Britanci, saj sta tako zunanji minister Selwyn Lloyd kakor tudi ministrski predsednik Macmillan postregla javnosti z omejeno optimističnimi izjavami. Povsem drugače pa je v bonnski prestolnici, kjer si Adenauerjeva vlada ne prizadeva prikriti preveč niti svoje črnogledosti, niti svojih pričakovanj končnega neuspeha pogajanj med Vzhodom in Zahodom. Nekje na sredi med obema pa stoji Washington. ZDA pač ne morejo spričo svoje vodilne vloge v zahodnem svetu preop- timistično ali prepesimistično izražati mnenja o prihodnosti ženevske konference. Zato pa radi ponavljajo Eisenhowerovo misel, namreč da so pripravljeni iti na sestanek na najvišji ravni le v primeru, če bo sedanja ženevska konferenca dala zadostna poročila za njegov uspeh. Ni nikakršna skrivnost, da si ameriški državni- ki prizadevajo s takšnimi izjavami prisiliti SZ na popuščanje, saj računajo s tem, da je Moskvi največ do sestanka »na vrhu« in da je zato tudi pripravljena na večje koncesije.

Kako se bo torej razvijalo drugo ženevsko dejanje, bo pokazala šele bližnja prihodnost. Za daj je le

važno ugotoviti, da vendar obstaja na obeh straneh volja za pogajanja in sporazumevanjem, čeprav izražena v različni meri. Jasno pa je, da pot k sporazumu vodi samo prek premaganja raznih blokov- skih nazorov, ki se še vedno oklepajo stališča posameznih udele- ženecv ženevske konference in jih tako vežejo v njihovi negibni drži.

Hkrati pa je vsemu svetu in prav tako glavnim akterjem v švicarskem mestu postalo očito, da lahko pomeni tudi najmanjši sporazum važno prelomnico v odnosih med Vzhodom in Zahodom. S tem bi odprli pot k nadaljnjim razgovorom, zlasti k sestanku na najvišji ravni, kar pa je danes edina realna in možna pot za ml- roljubno reševanje vseh spornih mednarodnih vprašanj.

MARTIN TOMAŽIČ

Indija ČP »Gorenjski tisk« — Urejuje uredniški odbor — Direktor S. Baznik — Odgovorni urednik Vojko Novak — Tel. uredništva 678 — Uprava 367 — Tehnični računalniški inženir v Kranju 607-70-135 — Is- kaja ob ponedeljskih in sobo- tih — Letna naročnina 600 dinarjev, mesečna 50 din

Tretjič - popoln uspeh Slovenija : Srbija 76 : 66

Kranj, 12. julija.

Sinoči je bil v Kranju pavalni dvoboj reprezentanc Slovenije in Srbije. Obe reprezentanci sta se tokrat srečali že tretjič. V prvih dveh srečanjih so slovenski pavalci doživeli minimalna poraza, včeraj pa so prepričljivo premagali dokaj dobre pavalce iz Srbije. Slovenci so z dvojnim zmagama v prvih dveh disciplinah močno povedli — 16 : 6 — in prednost obdržali vse do zadnje discipline, čeprav so gostje po odpla- vanih 100 m hrbtno za ženske zmajšali razliko že samo na tri točke. Od boljših rezultatov naj omenimo nov slovenski rekord Goršiča (Ljubljana) na 100 metrov hrbtno — 1:10,9. Kljub temu, da je bil med dvobojem postavil nov republiški rekord, pa je vsekakor najboljši rezultat dosegel Janez Kocmur na 100 m prosto s časom 58,7 sekunde; ta rezultat je letos najboljši v državi. Od domačinov sta dobra rezultata dosegla tudi Peter Brinovec, Pelc in Horvatova: prvi je preplaval 400 m prosto pod 5 minut — 4:58,6, drug

200 m prsno v času 2:49,3 in tretja 100 m prosto v času 1:16,2.

Rezultati:

moški 400 m prosto: 1. P. Brinovec 4:58,6; 2. S. Košnik 5:05,4. 200 m metuljček: 1. Nikin 2:40,2; 2. Poljanšek 2:48,1.

100 m prosto: 1. Kocmur 58,7; 2. Drogenik 1:01,8.

100 m hrbtno: 1. Goršič 1:10,9; 2. M. Košnik 1:14,0.

200 m prsno: 1. Pelc 2:49,3; 2. Kostič 2:59,2.

Ženske 100 m metuljček: 1. Horvat 1:28,0; 2. Breskvar 1:28,3.

400 m prosto: 1. Mežnar 6:06,4; 2. Koritnik 6:08,4.

100 m hrbtno: 1. Tilinko 1:24,7; 2. Hočevnar 1:29,2.

200 m prsno: 1. Matekalo 3:05,7; 2. Breskvar 3:13,6.

100 m prosto: 1. Mežnar 1:14,9; 2. Horvat 1:16,2.

4 × 100 m prosto ženske: Srbija 5:16,3; Slovenija 5:25,5.

4 × 200 m prosto moški: Slovenija 9:31,3; Srbija 10:52,8.

V waterpolu je boljša reprezentanca Srbije prepričljivo premagala Slovenijo z 8 : 3 (5 : 0). Tekma ni bila v okviru točkovanega dela dvboja.

POPRAVEK

Neljubo pomoto o poročilu nogometne tekme Triglav-Jesenice, ki je bilo objavljeno v Glasu Gorenjske 29. junija, da je sodnik moral izključiti Jeseničana Ceneta Valentarja, danes popravljamo s pojasnilom, da tovariš Valentar na tekmi sploh ni igral in da se že vese leto ne ukvarja z nogometom.

Uredništvo

VREME

Nekaj dni bo še suho in vroče. Od sredine julija dalje pa napovedujejo meteorologi nestalno vreme s pogostimi padavinami, pozneje celo močno deževje z jesenskim hladom.

Zbori zavarovancev

Ker je naša socialistična domovina prva socialistična država na svetu, v kateri je samouprava zavarovancev v socialnem zavarovanju dosegla svoje pravo in dostojno mesto, so bili letos na pobudo OZSZ Kranj privrati tudi na področju občine Kranj od 15. junija dalje zbori zavarovancev, da bi se na ta način socialno zavarovanje še bolj približalo delovnemu človeku. Kljub zadostni propagandi in organizaciji za čim večjo udeležbo na teh zbiorih, je statistika pokazala, da se je 15 zborov na področju kranjske občine udeležilo le okrog 900 zavarovancev.

Predvsem ti zbori niso beležili zadostnega števila aktivnih zavarovancev, zaposlenih v večjih gospodarskih organizacijah, čeprav je poročilo za zore razen ostale problematike bogato zajelo tudi gradivo o posebni stopnji prispevka, ki ga plačujejo podjetja z nad 50 zavarovancev in ki prekoračujejo določene povprečen odstotek bolnikov ter o skrbi za varno in higiensko tehnično zaščito dela. Na drugi strani pa je bilo opaziti, da so se zborov v mnogo večjem številu udeleževali zlasti uveljavljeni starostniki in invalidskih pokojniki. Kljub dejstvu, da torej obisk zavarovancev ni bil tak, kot smo pričakovali, je vendarle razveseljiva ugotovitev, da je led prebit in da je ustvarila tesna povezava samoupravnih organov z volivci — zavarovanci. Udeleženci so na zbiorih stajali najrazličnejša vprašanja in predlagali nekatere ukrepe, ki naj bi izboljšali delo socialne zavarovanja, kakor tudi zdravstvene službe. S tem je povsem opravičena sposobnost naših delov-

nih ljudi, da sami upravljajo službo socialnega zavarovanja in da sami usmerjajo politiko na enem od najpomembnejših družbenih področij.

Na zbiorih so ugotovili, da so zavarovanci v glavnem zadovoljni z delovanjem zdravstvene službe in da so odnosi strokovnega medicinskega osebja do zavarovancev — bolnikov pravilni, razen v Dupljah, kjer tamkajšnji prebivalci enodušno žele priključitve k občini Trzin. Do ostrih kritičnih pripomb pa je prišlo skoro na vseh zbiorih glede zobozdravstvene službe, ki ne more v normalnem roku zavzeti številnih pričakovalcev. Zavarovanci žele, da se zobozdravstvo čimprej okrepi z novimi kadri, da naj bi

Turistična sezona v Radovljici

Meseca julij in avgust sta za turizem v Radovljici zelo pomembna. Kljub temu, da je vreme že ves čas precej neugodno, so v Radovljico že prišli turisti. Turistična pisarna je bila odprta že takoj v začetku meseca in je odprta ves dan. Preko TD se oddajajo privatne sobe za goste. Da bi bilo gostom na oddihu kar najbolj prijetno, je dvakrat na teden poskrbljeno tudi za ples, in sicer na vrtu restavracije Triglav. Ob lepem vremenu pa jih pritegneta kopališče in Šobčovo jezero, ki je od lanskega leta precej spremenilo svojo podobo.

Želja se jim je izpolnila

Dolgoletna želja kmetov iz vasi Vinharje, Kremenka in dela Bukovine vrha se je izpolnila, namreč, da bi se obč. pot preuredila v cesto, ki bo usposobljena za avtomobilski promet. V zadnjih mesecih lanskega in prvih mesecih letošnjega leta so opravili potrebna dela. Cesta je sedaj široka 3,5 metra in to od vasi Hotavlje do razcepa poti v smeri Vinharje, Kremenka, Bukov vrh. Kmetje so zelo postržljivo pomagali pri gradnji, saj so morali prej voziti les in vse drugo do skladišč v Poljane, česar jim sedaj ne bo treba. Često nameravajo podaljšati do vasi Vinharje, vendar so v ta namen potrebna večja denarna sredstva. Upajo, da jim bo v tem priskočila na pomoč občina.

L. M.

povezava samoupravnih organov z volivci v socialnem zavarovanju

bilo vpisovanje pacientov pogostejše, ter da se pacienti kličijo po kroleškem redu vpisovanja.

Zavarovanci na Jezerškem žele ureditev nove ambulante, ker sedanjí prostori ne ustrezajo. V Mavčičah, kjer deluje enkrat mesečno posvetovalnica za matere in otroke v novih prostorih Zadruga doma, žele, da bi tam ordiniral tudi zdravnik splošne prakse. Enako željo imajo tudi prebivalci Trboj, čeprav tam še ni ustreznih ordinacijskih prostorov.

Precej govora je bilo tudi o kranjski lekarni, češ da pogostokrat nima na zalogi zdravil, ki jih je zdravnik predpisal in da se zdravila lažje dobe ali v Ljubljani, Škofji Loki in Trzinu, da je nujno, da nenehno se razvijajoči industrijski Kranj čimprej dobi še eno lekarno. — Problem obstaja tudi z depojem zdravil na Jezerškem, ker so tamkajšnji prebivalci vključili temu še vedno vezani na kranjsko lekarno. To pa zaradi oddaljenosti povzroča zavarovancem precejšnje stroške.

Na nekaterih zbiorih zavarovanci ugotavljajo, da je največje stališče bolnikov v podjetjih, kjer se prične delo na polju, da je v podjetjih še mnogo simulantom in da bi bilo zaradi tega treba poostrižiti laično kontrolo. Pestra vprašanja, ki so jih zavarovanci stajali, so zajela tudi obsežno gradivo iz zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju.

Zbori zavarovancev so bili koristni ne samo za zavarovance, ki so pravzaprav življenjsko zainteresirani za racionalnejše in pravičnejše izkoriščanje sredstev, saj vsa finančna sredstva, s katerimi socialno zavarovanje razpolaga, predstavljajo denar, ki ga prispevajo zavarovanci sami.

Iz številnih napotil na zbiorih je podčrtati živo zanimanje zavarovancev do službe socialnega zavarovanja ter interes delovnega človeka, da se ta služba, kakor tudi zdravstvo, čimbolj približata zavarovancem. Zaradi takšne ugotovitve je nujno, da se zbori zavarovancev sklicujejo tudi v prihodnje v čim večjem številu po teritorialnih enotah v korist zavarovancev in popularizaciji ter še močnejši afirmaciji družbenega upravljanja v socialnem zavarovanju.

M. Berger

GOSPODARSKE VESTI

● Tovarna Rade Končar v Zagrebu je izdelala doslej več sto transformatorjev velike moči, izmed katerih so poslali zadnjega za hidrocentralo Gud-zranvola v Pakistanu. Transformatorje so začel izdelovati pred šestimi leti, ko so izdelali prvih šest velikih transformatorjev.

● V odboru za gospodarstvo Zveznega izvršnega sveta so pred kratkim proučevali možnost za nabavo opreme za predelavo grozdja v sokove. To je eden od ukrepov, ki naj zagotovi večjo potrošnjo svežega grozdja in sokov, kajti letos pričakujemo še obilnejši pridelek grozdja kot lani. Tako bo skupno z lanskimi zalogami (15.000 vagonov vina) nad 30.000 vagonov trznih viškov vina, za katere moramo najti tržišče.

● Te dni se bo v Makedoniji pričela trgategv zgodnjega namiznega grozdja. Iz Makedonije

bodo letos izvozili okoli 5000 ton namiznega grozdja, kar je trikrat več kot lani.

● Strokovnjakom tovarne zdravil »Prolek« iz Beograda je uspelo sintetično dobiti stihbestrol — hormon, ki smo ga doslej uvažali. Računajo, da bodo letno pridobili okoli 10 kg tega hormona, kar bo zadovoljevalo sedanje potrebe domačega trga.

● V ladjedelnici »Hakodate« na Japonskem so splovili motorno ladjo »Kosovo«, ki so jo zgradili tam za Jugoslovansko linijsko plovo z Reke. Ladja ima 16.300 ton nosilnosti in je enakega tipa kot ladja »Piran«, ki jo je Splošna plovo iz Pirana pred kratkim prevzela v tej ladjedelnici. Pričakujejo, da bodo ladjo »Kosovo« dali v promet 20. oktobra letos.

To je prva izmed treh ladij, ki jih gradi ladjedelnica Split za to podjetje. Trampler »Marko Marulić« so splovili 15. marca letos, dokončali pa 1. julija, kar pomeni rekord v mednarodnem merilu.

● V Makedoniji bodo jeseni in naslednjo pomlad začeli na sodoben način obdelovati velike površine obdelovalne zemlje socialističnega sektorja. Po novem programu bodo kmetijska posestva in kmetijske zadruge v kooperaciji z individualnimi proizvajalci zasejale letošnjo jesen z visoko donosnimi italijanskimi sortami pšenice 50.000 hektarov površine, kar je dvakrat več kot lanske leto. Od tega posevka bodo dobili okrog 150.000 ton pšenice.

● Pričakujejo, da bo letošnja žetev pšenice na Hrvaškem zagotovila okoli 320.000 ton trznih presežkov, kar je v primerjavi z rekordnim letom 1957 za 180 tisoč ton oziroma 80 % več.

Problemi nekaterih vajenskih šol

Okrajni ljudski odbor Kranj je na zadnji seji, dne 30. junija razpravljal o problematiki strokovnega šolstva v kranjskem okraju. Splošno o problemih in smernicah za nadaljnji razvoj strokovnih šol smo že pisali, danes pa si oglejmo probleme nekaterih posameznih šol.

Vajensko šolo za razne stroke v Cerkljah, ki ima vsako leto le okoli 35 učencev lesne, kovinske in čevljarke stroke, bodo sčasoma ukinili, ker se bodo vajenci vključili v Vajensko šolo za razne stroke v Gorenji vasi, ki ima vsako leto okoli 30 vajencev lesne in kovinske stroke. Dani so že pogoji, da se bodo vajenci iz Gorenje vasi že z novim šolskim letom vključili v Vajensko šolo v Škofji Loki. Potrebno bo le, da Občinski ljudski odbor dvakrat tedensko organizira prevoz vajencev iz Poljanske doline v Škofjo Loko in nazaj. Smotno bi bilo, da se tej reorganizaciji strokovne šole pridružijo tudi vajenci iz Zirov, ki zdaj obiskujejo periodično šolo v Idriji. Če pa bi Občinskemu ljudskemu odboru uspelo dobiti zadostne domače kapacitete, bi v Škofji Loki kazalo organizirati vajensko šolo s strnjnim poukom in vključiti vanjo mizarje iz Radovljice, Trzinu in Železnikov.

Največja šola te vrste je Vajenska šola za razne stroke v Kranju. Vanjo so vključeni učenci kovinarstva in lesne stroke z območja kranjske občine, frizerji pa tudi iz ostalih krajev Gorenjske. Šolski odbor je sklenil, da bodo dosedanja celoletna šola reorganizirali v šolo s strnjnim poukom. Šola bo postopoma prehajala iz teoretskega pouka na delo v šolskih delavnicah in je primerno opremljena z učili in ponazorili.

Vajenska šola za razne stroke v Radovljici je z letošnjim letom postala tipizirana šola, kar šola le vajence kovinske in lesne stroke. Kovinarji so predvsem učenci iz Tovarne verig v Lescah, lesna stroka pa zajema učence iz obrtnega sektorja, nekaj pa jih je tudi iz Elana. — Nerešeno je vprašanje šolanja vajencev tovarne Plamen v Kropi. Podjetje je imelo pred leti svojo industrijsko šolo, ki pa so jo leta 1952 ukinili. Nekaj časa so vajenci iz Kroke obiskovali Vajensko šolo v Radovljici, pozneje pa so se prešolali v Štore. Ker so v zvezi s tem veliki izdatki, bo treba vprašanje nadaljnje šolanja vajencev tega podjetja drugače rešiti. Učenci naj bi se prešolali na Metalurško industrijsko šolo Jesenice ali v Kovinarsko industrijsko šolo v Kranju.

Vajenska šola v Železnikih se postopoma preobraža iz dosedanjega vajenskega tipa v industrijsko smer. Tovarna Niko, ki sprejema največ vajencev, se je preselila v nove prostore, v starem poslopiju pa je uredila delavnice za učence.

Industrijska tekstilna šola v Kranju in Vajenska šola za oblačilno stroko v Kranju imata prostore v novi STTS. Problem, ki se pojavlja vsako leto, je vprašanje šolanja kadra za oblačilno stroko. V največ primerih mora vajenec takoj, ko se izuči, zapustiti mojstra in se zaposliti ali v industriji, administraciji ali pa ostati doma. Privatnemu obrtniku, čeprav mora po predpisih po končani učni dobi še eno leto zaposliti učenca — pomočnika, ki ga je treba plačati, bolj ugaja skleniti pogodbo z novim vajencem, ki je zanj cenena delovna sila. Drugo, kar v zvezi s to šolo moramo ugotoviti, pa je, da na trg vse bolj prodira konfekcija, ki pa tudi ne more letno prevzeti 40 vajencev, kolikor se jih povprečno letno izšola na tej šoli. Šola je zelo problematična (letno šolanje enega vajenca stane družbo 55.000 dinarjev), zato naj Obrtna zbornica še pred pričetkom novega šolskega leta temeljito prouči in utemelji potrebo obstoja šole. V perspektivi bo namreč konfekcija vse bolj prevladovala. To pa ne bo več zahtevalo kvalificiranega krojača ali šivilje, pač pa na določen delovni proces priučenega

delavca, ki ga bomo lahko izšolali v nekaj mesecih v posebnih priučevalnih centrih, kar bo znatno ceneje.

O delu in problemih ostalih vajenskih in strokovnih šol na Gorenjskem bomo še poročali. T.

OBRAZI IN POJAVI

ČRNO-BELA ZGODBICA IZ GOSTINSTVA

Ta zgodbica ima dve dejanji. Lahko pa bi jih imela tudi več. Motiva obeh dejanj sta ista. Resnična in ne ravno redka, le konec, razplet je pri obeh dokaj različen, diametralno nasproten, bi lahko rekli.

Zgodbici bi lahko dali tudi drug naslov. Na primer: Poštenost proti nepoštenosti.

Najprej prvo, »črno« dejanje: KRAJ: katerakoli slovensko gostišče ali restavracija, lahko tudi na Šmarjetni gori.

ČAS: pozna večerna ura na novoletni zabavi.

OSEBE: mlad fant, star okoli 25 let, in natakarka.

On je naročil malinovcev z »navadno« vodo, 25 dinarjev. Plačal je s petstotakom. Natakarka mu je vračala drobiž. Najprej do sto dinarjev, potem štiri stotake do 500 dinarjev in potem še enega za pet sto. Ni dobro pogledala in je bila prepričana, da ji je »On« dal »jurja«. Sprva je debelo pogledal, pa se hitro »znašel« in spravil denar. Za trenutek je sicer okleval: poštenost ali pet sto dinarjev »zaslužka«? Vendar samo za trenutek. »Fantje, plačam za liter vina!« se je izprsil takoj, ko je natakarka odšla. Fantje so ugibali, od kod pri tem človeku, ki je bil znan skopuh, naenkrat »razmetavanje« z denarjem, taka »velikodušnost«!

In druga »bela« zgodbica: KRAJ: katerakoli restavracija ali gostilna, lahko tudi restavracija »Parke« v Kranju.

ČAS: zgodnja večerna ura vročega dne v juliju.

OSEBE: On, njegov kolega in natakarka.

Pila sta pivo in se pogovarjala o žejni in vročini. »Plačam jaz!« je rekel On in poklical natakarko. Pettisočak. Natakarka je sicer rekel, da nima drobiža (dve mali pivi sta stali 80 dinarjev), ker pa ga tudi On ni imel, ga je nazadnje »moral« imeti natakarka. Najprej »drobiž« do »jurja« in potem še štiri tisočake. Med njimi pa je bil namesto tisočaka eden za pet tisoč. Natakarka tega ni opazil. Mutilo se mu je. Gostov je bilo veliko in ni še vsem postregel. Opazil pa je On in natakarka opozoril na pomoto. Ta se je lepo zahvalil (malo mu je bilo nerodno!) in zamenjal pettisočaka s tisočakom.

Ta zgodbica bi lahko imela več dejanj, ne samo dve... In v praksi, v življenju jih tudi ima... Kot črna in bela polja na šabovskih deski so ti dogodki... A. T.

RODICE

Prmej devet, še danes me jeza kuka in tokrat sem sklenil, da bo minil lep čas, preden bom spet šel v kino. Pred kratkim sem v Kranju gledal film, ki sem ga videl že pred leti, vendar je imel tokrat drugačen naslov in domala polovico ga je manjkalo. To se v Kranju menda kaj rado pripeti. Cudi me, da niso zaračunali še kakšne, da bi kovača več pri vstopnici, da bi ga lahko poravnali račune za tistega, ki si izmislil nov naslov in za tiste, ki toliko let uspešno hrani film.

V sredo pa sem še bolj nasekal. Šel sem v kino v Dom Svobode v Stražišču. Notranjost prepleta v Barva se še ni osušila in tudi opozorilni napis — ne dotikaj se sten — me niso obvarovali nesreče. Kaj hočeš, ljudje so pač ljudje in če se kje znajto tako privariti kot v kinu, naj me vrag vzame. Zaradi prerivanja sem bil žrtev in moja nova sila letna vestja ima odtlej še dva lepa, velika maže — čokoladne barve. — Če je škoda, da bi ostale kinodvorane prazne, ker ni novih filmov, bi bilo prav, da bi ljubitelje filmov ne vleklj za nos in bi jim v zidno okence poleg spremenjenega naslova nalepili še kakšno sliko ali slova napisali — film ste že videli, toda tokrat bo bolj dinamičen deli, kratak, ker ga že precej manjka.

In ko smo že pri prosveti in kulturi, sem se spomnil, kaj sem si mislil, ko sem ondan stikal okrog novega prosvetnega doma na Duplici. Z žalostjo sem ugotovil, da tam pri »Stolu« ni več udarnikov. Svojtčas so z vne mo delali nadure v korist zidave doma in z zbranim denarjem postavili krepke temelje za stavbo. Ko pa gledaš zdaj okoli prosvetnega hrana, lahko obžaluješ, da je tista »nema« tako hitro splahnela. Neurejeni dohod, grušč in prod; v katerem se bohoti plevel; ključje nekaj let po skrbni roki, ki bi to uravnila. Če bi kako popoldne krepko prišli, bi bil dom sredi parka, ne pa na produ. Celo češnje ali pa orehe bi tod lahko posadili prihodnjemu rodu v korist.

V nedeljo sem se sprehajal z družino v Kranju ob Savi proti Struževemu. Pred vhom na stranpot sem opazil prometni znak — prepovedano za vsa vozila. »Marjana, voziček pelji domov, midva z malčkom te bova pa tu počakala.« Predpisi so predpisi, ni pomoči. Toda nenadoma — cin, cin. Mar za kolesarje ne velja prometni znak? Nato je pribrečal moped, pa spet kolesar in končno nas je skoraj vse tri odprilno s stezice — z vso hitrostjo je priropotal velik motor. — Hvala za tak sprehod, sem si mislil. Živčno sem bil še bolj utrujen, prahu pa tudi nisem lačen. — Do prihodnjč nasvidenje

Vaš Bodičar

Nova polavtomatska pekarna v Kranju

Te dni bodo pričeli v Kranju z gradnjo nove polavtomatske pekarnice. Novi objekt, ki bo dolg 90 in širok 30 metrov, bo letos logorjen do tretje faze, medtem ko bo otvoritev prihodnje leto za 29. november. Za gradnjo in notranjo opremo bo potrebnih okoli 135 milijonov dinarjev.

Novi objekt bo velikega pomena za Kranj in njegovo okolico. Znano je, da sedanja proizvodnja pekarskih izdelkov ne krije potreb. V treh parnih in petih navadnih pečeh je moč dnevno v treh izmenah speči približno 10 tisoč kg pekarskih izdelkov; zaposlenih je 75 ljudi. V ilustracijo naj povemo, da je bilo v Kranju nekda, ko je imel štirikrat manj prebivalcev, omenjenih osem peči in še pet več. Seveda so bile vse peči privatne, vendar je bilo za vse dovolj prometa. Nova pekarna bo imela dnevno zmogljivost od 15 do 20 tisoč kg kruha in peciva, kar bo lahko opravilo 60 ljudi le v dveh izmenah. S tem bodo potrebe Kranja in okolice krite vsaj za dobo dvajsetih let.

Drugi vzrok, zakaj je potrebna novogradnja pekarnice pa je, ker so vse sedanje peči dotrajane. Razen tega urbanistični načrt Kranja predvideva, da bo treba doslej največjo pekarno »Na bekselnu« podreti.

Omenili smo že, da bo nova

pekarna polavtomatska. Namreč moko, ki bo vskladiščena v kleti, bodo posebne naprave — elevatorji — dvigali v tretje nadstropje, od tu bo moka krožila skozi sita v mešalce, testo pa nadalje v 4 parne peči. Za pecivo je predvidena posebna moč, predviden pa je tudi prostor za tunnelsko peč (avtomatsko), vendar te zasedaj še ne bodo montirali. Ta peč bo ostala v rezervi, ker je v njej moč speči v osmih urah do 10.000 kg kruha.

Nova pekarna bo stala ob Vodovodni cesti, ki pelje od ceste JLA proti vodovodnemu stolpu.

Priznanje za delo s pionirji

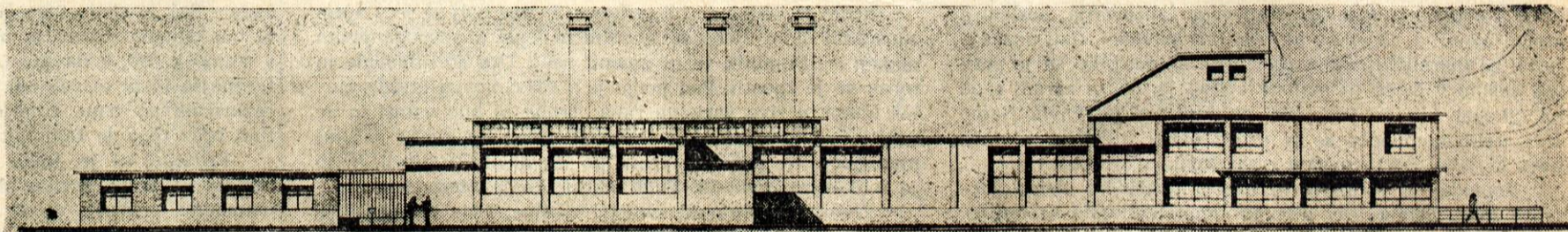
Predsednika odborov osnovnih organizacij SZDL Primskovo in Klanc pri Kranju sta na proslavi, ki je bila ob zaključku šolskega leta, izročila pismena priznanja upravitelju in osim učiteljem Osnovne šole Primskovo za njihovo postržljivo delo pri vodenju pionirske organizacije Staneta Kovatiča.

Enekih priznanj je bilo deležnih še trinajst članov SZDL izven šole za njihovo pomoč pionirski organizaciji in sicer: Vika Česnik, Marija Knific in Ruža Kraljič, ki vodijo krožke za razna ročna dela, Branko Sosič za tehnični krožek,

Skica desno prikazuje kakšen bi pogled na novi objekt z Vodovodne ceste. Načrte je izdelalo Projektivno podjetje Kranj, glavni projektant pa je bil višji gradbeni tehnik Vilko Marinšek. Peči bodo proizvod podjetja »Remont« iz Maribora, mešalci za testo bodo iz Nove Gorice, ostalo opremo pa bo izdelala Termoelektra Beograd; tehnološki proces bo izdelal Institut za prehranbeno industrijo iz Zagreba. Vsa oprema bo do oktobra v Kranju, ko bo največja pekarna v Sloveniji že imela svojo obliko, čeprav bo šele v surovem stanju. B. F.

Franc Gruden za vodstvo pevskega zbora, Miro Bešter za instrumentalni orkester, Bine Rozman za vodstvo mladih tamburašev, Vlado Kavčič in Vinko Sorli za vodstvo šahistov, Ivan Sfiligoj, ki vodi mlade prometnike, Jože Mavrič tabornike, Franc Kovač mlade fotomaterije in Tone Pečar za vodstvo mladih gasilcev.

Na proslavi so ugotavljali, da tako aktivne dejavnosti pionirske organizacije ni daleč naokoli in, da gre za sluzga za to, seveda, predvsem odraslim, ki žrtvujejo svoj prosti čas za delo z mladino. D. J.

BLED, TURIZEM IN ŠE KAJ

Pred novim rekordom

Avtomobili vseh mogočih tipov: veliki, majhni, novi, stari, rumeni, rdeči, črni, s streho, brez strehe — in starodavne kočije; ljudje vseh narodnosti z vsega sveta — belci, črni, Italijani, Nemci, Angleži, Francozi, Amerikanci in drugi. Oblike: moški v širokih in ozkih hlačah ter ženske z dekoltaji in brez njih, ali pa oboji le v kopalnih hlačah. Ze zarana ob

šen pa je tudi Bled, biser gorenjskega turizma.

Kakšno je življenje turistov na Bledu? — je bilo vprašanje na seji redakcije in naša naloga je bila, da odgovorimo nanj. Zjutraj smo se odpravili na pot. Ko smo prišli na Bled, je bil tam že takšen promet kot v največjem vele mestu in kdor je bil na Bledu

boljše propagande Gorenjske turistične zveze in številnejših in kvalitetnejših prireditev. Zanimivo je, da doslej najbolje posluje hotel »Toplice« ki ima najdražje usluge in ki je bil prejšnja leta med slabše obiskanimi.

Hoteli so bili v junijem praktično že zasedeni; sredi julija pa bo tudi pri privatnikih težko dobiti prostor. Namreč že lani se je pokazalo, da je 2300 postelj premalo v glavni sezoni, dosedanja statistika pa kaže, da bo vprašanje sob letos še bolj v ospredju. Vse večje zanimanje za letovanje na Bledu doma in v tujini narekuje, da je treba na Bledu čimprej začeti urediti stare misel o gradnji novih hotelov.

Ko se je zmrčilo, se je Bled spremenil v pravo deželo sanj. Vsa okolica je bila v siju razsvetljave z gradu. Bela, zelena in svetlo rdeča barva se preliva druga v drugo kot mavrica. Takšne razsvetljave Bled ni imel še nobeno leto poprej. In ker smo že omenili grad, naj zapišemo, da je ureditev blejskega gradu prešla v zaključno fazo. S tem bo blejski turizem dobil nov pomemben objekt. Blejski srednjeveški grad bo postal vsekakor eden izmed edinstvenih primerov daleč naokoli, kjer se bo stari svet združeval z novim.

In kot je pri nas že v običaju, smo tudi mi zaključili svoje delo in »izlet« zvečer v Kazini. Pravzaprav nas je tja zvalil jazz ansambl Mojmirja Seppeta. Po vročem dnevu se nam je prilegla tudi čaša piva. Toda še bolj vroče nam je postalo, ko smo morali za čašo odšteti po 200 dinarjev. Naša vročica pa nas je kmalu minila. Ob pogledu na polno dvorano razigranih gostov smo preprosto zaključili — Bled je pač turistični kraj, ki ga lahko vzporejamo z udobnostjo turističnih središč v svetu, zato pa so tudi cene temu primerne.

B. Fajon

NOVO GRAJSKO KOPALIŠČE NA BLEDU — LIČEN IN MODERN OBJEKT

Grajsko kopališče na Bledu je menda najpomembnejši turistični objekt, ki so ga letos zgradili na Gorenjskem. Čeprav še ni povsem gotovo, je vendarle sposobno, da že sedaj sprejme vsaj polovico več gostov kot staro. Vzhodni trakt kopališča je pravzaprav že dograjen, le da bodo v jeseni opravili še nekatera manjša dela, uredili obalo in podobno. Precej oprava pa bo s spodnjim, vzhodnim delom. Tam so letos obnovili le 100 kabin v pritličnem delu in popravili obalo. V jeseni in prihodnje leto bodo modernizirali še 700 kabin v 1. in 2. nadstropju, zgornji

Na kopališču sindikalnega campinga v Mošeniški dragi je te dni zelo živahno

MALI SO POSTALI VELIKI

Pogosto se slišijo pripombe, da so delavci manjših podjetij prikrajšani za razne ugodnosti. Pravijo, da imajo delavci večjih podjetij lepe domove ob morju kjer poceni letujejo in podobno.

Na iniciativo občinskega sindikalnega sveta v Kranju, pa imajo lahko tudi člani malih podjetij prav take ugodnosti. To so že dokazali z organiziranim campinom v Mošeniški dragi. Občinski sindikalni svet je dobil že lani nekaj sredstev in nabavil prve vikend hišice, ki so bile tam. Letos pa so napravili še 14 novih vikend hišic. V vsaki hišici sta dva, po potrebi pa še tretje ležišče. Pred sezono so lepo uredili tudi primerno restavracijo, opremlili prostor s potrebnimi sanitarnimi in drugimi

pritiklinami in danes je tam 80 do 90 delavcev na prijetnem oddihu. Camping je namreč namenjen članom malih kolektivov, ki nimajo svojih lastnih domov. Tako se tam kopljejo delavci Gorenjske oblačilnice iz Kranja, iz podjetja Oljarica, iz Agroservisa, krajske lekarne in drugih malih kolektivov.

Skupna cena dnevne oskrbe je 600 dinarjev v hišicah in 550 dinarjev za tiste, ki so pod šotori. Seveda pa tudi podjetja še prispevajo k temu, nekatera več, druga manj, tako da delavci vplačajo manjše vsote, oziroma da letujejo prav tako udobno in poceni, kot delavci nekaterih večjih podjetij.

K. M.

Vajenska šola v Trziču

Tržiška vajenska šola je ena najstarejših na Gorenjskem. Ustanovljena je bila že leta 1882, v času, ko se je v Trziču začela razvijati industrija, poleg številno zastopane obrti. V prvem šolskem letu 1882/83 je bilo od 100 vpisanih učencev 56 čevljarjev. Med prvo in drugo svetovno vojno je bil pouk na šoli prekinjen.

V šolskem letu 1958/59 so vajenci oblačilne stroke iz Trziča in okolice obiskovali pouk strokovnih in splošnih predmetov v Kranju, vajenci čevljarске stroke iz Kranja pa so obiskovali pouk strokovnih in splošnih predmetov na tržiški vajenski šoli. Od 22. do 26. junija so vajenci opravljali zaključne izpite. Člani izpitne komisije so se pohvalno izrazili o delu in napredku čevljarških vajencev.

Dne 28. in 29. junija so priredili tradicionalno vsakoletno razstavo risb in izdelkov vajencev kovinske, lesne in čevljarске stroke.

Ob zaključku šolskega leta stoji tržiška vajenska šola pred novimi problemi. Primanjkuje slovenske čevljarске strokovne literature, želja po srednji tehniški čevljarški šoli pa je vedno večja. Pogoji za to so dani. Tržič, kot najstarejši čevljarški center Slovenije, pa se bo tako še dalje v tej smeri uspešno razvijal.

A.

Prijeten je počitek ob zvokih promenadnega koncerta

sončnih dnevih pravi živ-zav na kopališču in ob obali jezera; opoldan v restavraciji nepopisen promet; popoldan, kopanje, veslanje in drugi športi. Ko zahaja sonce promenadni koncert, turisti pa se v gala oblekah sprehajajo ali po-

le izven letne turistične sezone, si prometa sploh ne more predstavljati. Še iz prejšnjih let smo se spominjali, da je bila za nas razstava Bled Commerce v zgornjih prostorih Kazine zelo zanimiva. — Tudi letos smo jo najprej mahnilli tja. Toda...

Vsakoletne razstave na Bledu ni več. Isti prostor so uporabili v bolj koristne namene. Spremenili so ga v čitaknico. Le-ta je v veliko zadovoljstvo vsem turistom in vedno je dobro obiskana. V svetli, prostorni in lepo opremljeni čitaknici turisti in letoviščarji iz 27 različnih domačih časopisov in revij ter 14 tujih, lahko zvedo vse naj-novejše dogodke v svetu.

Ustavili smo se nato v pisarni Turističnega društva. Tam smo zvedeli za zanimive številke, ki veliko obetajo. V kroniki imajo zabeleženo, da je bilo lani na Bledu v maju 16.430 nočitev (13.293 domačin in 3137 tujih gostov), v juniju pa 24.785 nočitev (14.146 + 10.639); letos so te številke precej drugačne: maj 15.313 (9747 + 5566), junij 28.305 (14.873 + 13.432). Torej v prvih dveh mesecih sezone je bilo na Bledu že okoli 2500 nočitev več kot lansko leto, ki je bilo v tem pogledu rekordno — v zgodovini Bleda je bilo doslej lani največ turistov in letoviščarjev. Prve letoš. številke pa obetajo nov rekord! Zlasti je razveseljujo, da je porast gostov predvsem iz tujih dežel. V Turističnem društvu smo zvedeli, da je ta porast rezultat splošnega razvoja turizma v svetu, na Bledu konkretno pa zaradi

Avtomobil pri avtomobilu

sedajo v parkih; zvečer razsvetljava v vseh mogočih barvah. Pozno v noč v zabaviščih odmevi plesne glasbe; po polnoči le slišati le še zamolke udarce aluminijastih drobnih petk čevljev, ki so nataktni na zaspane in utrujene ženske noge — takšna je priljubeno bežna slika pravih turističnih središč, tak-

Hitra postrežba — zadovoljstvo gostov

ROMAN
II. del
44

Mimi Malenšek
Konič

Spretno je prestregel vsak udarec, znal se je tudi prilagoditi in bil kljub temu zmeraj zmagovalec. Nikoli ni mislil, da bo kupoval Družbene deleže in segal Hetoriju v roke, toda ko je bilo treba storiti, je storil tudi to. Pred nevarnostjo nove kovaške zadruge se je zavaroval s tretjino Družbinih deležev. Vse, vse bi šlo lahko lepo gladko, ko bi mu sin ne bil nastavljal noge in bi se Dominik ne bil izpodtaknil. Zdaj pa je na tleh. Na tleh!

Bilo mu je, da bi vstal in na ves glas zavpil: Slišite, ljudje, Dominik Zgonc je na tleh! Danes sem razcefral Aleševo sliko in odleglo mi je, ko sem jo pohodil! Štiriindvajset let me je mučila! Toda zdaj sem zaradi te slike na tleh! Nikoli več ne bom gospodar Dominik Zgonc! Nikogar več ni, ki bi mu smel ukazovati! Nihče več se me ne boji! Oh, ali se smejete, ljudje, ker je Dominik Zgonc na tleh? Da, le smejte se!

Na kotlino je legal mrak in pod zelenim bukovjem so se potegnile begotne sence. Visoko nekje je umiralo sonce. Dominik je dvignil obraz iz dlani. Čelo se mu je dodobra oznojilo. Obrisal se je in potem je brez misli, nekam začuden gledal znoj na dlani svoje pohabljenе desnice. Kje so že leta, ko mu je pri streljanju z možnarjem odneslo prst! To je bil zadnji čas njegovega fantovanja, poslednji srečni dnevi... Sicer pa ne sme biti krivičen, tudi pozneje je bil še marsikdaj zadovoljen. Vse do zdaj, ko se je prav vse sesulo v prah. In malone čudno je, da se zaradi tega na nikogar več ne jezi. Niti na Ano niti na Pavla. Samo čuti, kako nemogoče se je vrniti nazaj v dolino, v staro hišo, ki ji je četrt stoletja gospodaril.

Pogledal je v dolino in ujel s pogledom slame Jar-move hiše. Tonila je v globoki senci. Zahotelo se mu je, da bi šel tja in se brezumno opil. Do nezvesti. Tega ni

delal nikoli. Pri pijači je pogosto prežala nanj bojazen, da bo v pijanosti kaj izblebetal, na primer tisto o Alešu in podrezani vrvi. Ali pa da bo sicer storil kaj nerodnega. Spomladi, ko se je napil, se je hotel polastiti Vide. Tisto je bilo neumno. Zdaj pa se mu ni ničesar več bati. Nič več nima prikrivati. Torej bi se lahko opil, da bi pozabil na vse. A tudi v tem ni rešitve. Večno ne moreš biti pijan! Nič ne pomaga! Po neumnem je izigral adut, Ana in Pavle pa sta ga pobrala in zdaj je konec z njim.

Konec...

Dominik je čutil, kako zija pred njim praznina. Skoro začudeno je gledal nazaj na pot, ki jo je prehodil. Kaj vse je bilo za njim! Koliko noči, ko se je nemirno premetaval na postelji in preudarjal, kako bi pomnožil bogastvo! Koliko dni, ko je njegov zapravljenec ropotal po cesti in koliko dolgih voženj v zanemarjenih vozovih tretjega razreda, koliko cenenih gostilniških sob in koliko čakanja po pred-sobah ravnateljskih pisarn, mrkih in slovesnih, kakor veža pred sodno dvorano, kjer se odločajo usode! Bil so težki boji in uspehi, pogosto plačani tako drago, da so mu pili kri! Ni se menil, kaj sodijo o njem ljudje, ni mu bilo mar, da so ga sovražili, samo da so se ga bali! Bilo je težko življenje, toda sam si ga je izbral in zdaj se ni imel pravice pritoževati. Navsezadnje je bilo morda prav tako življenje edino mogoče zanj. Zdaj pa ta praznina... Komaj petdeseto leto je prekoračil in naj vrže iz rok, kar si je pridobil v petindvajsetih letih. Kako je to mogoče?

Sedel je, kakor bi bil prikovan in vse bolj se je v njem zgoščeval obup. Nero se je vrnil in legal k gospodarjevemu nogam — Dominik se ni zmenil zanj. Ure so minevale in mrak se je zgostil. Pod potjo je v rjavi ilovici črnela globel kakor v živo vsekana rana. Treba bi bilo vstati in se vrniti v dolino, to pa je bilo od vsega na svetu najbolj nemogoče. Ne more se vrniti po tej ilovnati globeli, ki jo je tolikokrat prehodil. Tudi takrat, ko je Aleša...

Živo se je spomnil svojega zločina, toda tokrat se je prvič zgodilo, da ga ni popadel strah. Bežno je pomislil, da

ga je moral ubiti, ker bi drugače nikoli ne postal Gašperinov gospodar. Zdaj ga je sovražil celo bolj, kot poprej. Mrtvec je nenadoma vstal iz groba in mu zaprl pot nazaj domov! Priznal je, da ima krvave roke! Če se to razve, bodo ljudje planili nanj kot na steklega psa. Ooo...

Dominik si je pritisnil dlan na prsa. Dušilo ga je. V prsih je ležala teža in ga tlačila kot mora. Obupano je gledal v dolino. O, kako ljudje doli čakajo, da bi ga zmleli! Kaj vse ga še čaka!

Bilo mu je, kakor da bo zdaj zdaj zblaznel. Možgani so ležali v glavi težki kot svinec. Bil je strahotno sam in na vsem svetu ni bilo ničesar več, za kar bi se oprijel. Trepetal je pred ljudmi, ki jih je zmeraj preziral.

Nad temnim smrečjem je vzšel mesec. Po travi so legle bele lise. Dominik jih je gledal z odporom. Bile so kakor sneg pozimi, beli sneg in na njem kaplje krvi, ki se širijo, širijo... Nenadoma je bilo, kakor v prvih letih po umoru, ko so ga pogosto preganjale neke posebne sanje: videl je zamete snega, čisto belega, z drobnimi lesketajočimi se kristali posutega, on pa je stal v snegu, imel je krvave roke in kaplje so padale v beli sneg in se širile, dokler ni bila vsa planjava kakor razlita kri. Iz teh sanj se je zmeraj sunkoma prebujal in dokler se ni zbistril, mu je plavala pred očmi rdeča megla. Bal se je zaspiti nazaj, da bi se ne ponovilo. V teh sanjah je bila stisnjena vsa groza, ki ga je preganjala.

Zamahnil je z roko, kakor bi odganjal nadležno pri-kazen. Saj je samo mesečina! Ko bi mogel vstati in oditi, bi mu odleglo. Vstati in oditi... ne, samo tega ne! Odti v dolino k Ani, k Pavlu... nemogoče! Misli so mu postale treznejše in ni se več bal, da bi žena in sin njegovo zločin razkričala po trgu. Ljudje ne bodo nikoli zvedeli. Toda tudi brez tega je Dominik Zgonc na tleh.

Presedel se je. Roka mu je otipala kopito dvocevke. Stresel se je ob dotiku hladnega železa. Potem pa ga je nenadoma prevzela misel, ki se mu je zdela odrešujoča: Če bi se počil, bi bilo vse končano...

OBVEŠČEVALEC

TELESNA KULTURA
Še beseda o članku „Razcepljene moči“

Odgovor na članek pisca B. F. objavljenem v „Glasu Gorenjske“ 5. junija 1959

Ogled do petka. Naslov v oglasnem oddelku.

Popravilo šivalnih strojev Vam izvršuje hitro in strokovno v delavnici Omeje Ivan, Cesta Iva Slavca 2, Kranj — Jelenov klanc.

Avto-moto društvo Cerkije obvešča vse zainteresirane, da prireja šoferski tečaj. Prijave sprejema do 20. julija v mehanični delavnici Cerkije.

Sprejememo v službo šoferja B ali C kategorije, nastop službe možen takoj. Interesenti naj se javijo pri »Avtoservis« Jesenice.

OJAVE

RAZPIS

Za telovadni dom TVD »PARTIZAN« Radovljica razpisujemo mesto HIŠNIKA. Na razpisu je dvosobno stanovanje. — Plača po dogovoru. Nastop 1. avgusta 1959. Prednost imajo ključavničarji ali mizarji. Prijave sprejema uprava društva.

TVD »Partizan« Radovljica

RAZPIS

Trgovsko podjetje »Gorenjka« — Kranj sprejme takoj ali po dogovoru:

STROKOVNEGA PREGLEDNIKA OBUTVE,

BLAGAJNIKA (čarko),

FAKTURISTA (ko),

ADMINISTRATIVNO MOČ

Plača za razpisana mesta po novem TP.

Interesenti naj pošljejo pisemne ponudbe z navedbo šolske izobrazbe, kvalifikacije in dosežanj službovanja ali se javijo osebno v upravi podjetja na Savski cesti 18 in to najkasneje do 1. avgusta 1959.

V založbi »GOSPODARSKEGA VESTNIKA« je izšel

CARINSKI PRIROČNIK

ki obsega vse nove carinske predpise in predpise o uvozu motornih vozil.

V Priročniku so izračunani zneski carine, ki se plača od blaga v darilnih paketih ali blaga, ki se prinese iz inozemstva, podrobno opisan carinski postopek na meji, potrdila, ki jih zahtevajo carinarnice za oprostitev carine, izračunane carine in prometni davek za 180 znamk avtomobilov, razen tega pa so objavljeni vsi predpisi, ki jih mora poznati vsak državljan, ki prinese ali dobi iz inozemstva katerokoli blago.

Priročnik prodajajo knjigarne, kioski in Uprava »Gospodarskega vestnika«, Ljubljana, Beethovnova 10.

IZLET UPOKOJENCEV V LOGARSKO DOLINO

Upokojenci podružnice Kranj prirede v četrtek, dne 16. t. m. avtobusni izlet preko Celja v Logarsko dolino.

Odhod izpred avtobusne postaje je ob 5. uri zjutraj.

Prijave sprejema v društveni pisarni vključno do ponedeljka, dne 13. t. m.

S seboj prinesite osebno in železniško legitimacijo (K 15).

Prevozne stroške z uporabo železniške legitimacije (K 15) plača društvo.

Na dan izleta je točilnica zaprta, zato pa bo v torek, dne 14. t. m. izjemoma odprta.

Odbor

RAZPIS

Gostišče pri Koniču, Jesenice razpisuje natečaj za

1 delovno mesto blagajničarke s srednjo strokovno izobrazbo.

Nastop službe možen takoj, plača po tarifnem pravilniku.

Ponudbo je poslati na Upravo Gostišča pri Koniču, Jesenice, pošta Javornik.

KINO

»STORŽIČ«, Kranj: Zaprti zaradi adaptacije dvorane.

Letni kino »PARTIZAN«: 14. in 15. julija italijanski barvni cinemascope film »POSLEDNJI RAJ«; 16. in 17. julija premiera ameriškega barvnega vstavljen filma »ISKALCI«; predstava vsak dan ob 20.30.

»SVOBODA«, Strazišče: 14. do 16. julija italijanski barvni cinemascope film »POSLEDNJI RAJ«. Predstava vsak dan ob 19. uri.

BLED: 14. julija ob 18. in 20.30 ter 15. julija ob 18. uri francoski film »GERVAISE«; 15. julija ob 20.30 ter 16. julija ob 18. in 20.30 ameriški barvni film »ŠTIRJE JEZDECI«.

Radovljica: 14. julija ob 20. uri in 15. julija ob 18. in 20. uri italijansko-francoski film »KABIRIJINE NOČI«; 16. julija ob 20. uri ameriški barvni cinemascope film »ZELENI OGENJ«.

»SORA«, Škofja Loka: 14. in 15. julija francoski film »KROJAC ZA DAME«.

Duplica pri Kamniku: 15. in 16. julija amer. film »VZDOLŽ TREH TEMNIH ULIC« — predstava vsak dan ob 20. uri.

Delavski svet podjetja Elektro-Kranj razpisuje v letu 1959 naslednje štipendije:

Tehnična srednja šola — elektro oddelek	3
Tehnična visoka šola — elektro oddelek	1
Ekonomska srednja šola	2
(in sicer 1 za I. in 1 za III. ali IV. letnik).	

Sprejememo v službo:

EKONOMISTA

za izdelavo ekonomskih analiz in proučevanje problemov produktivnosti in

STROJEPISKO

Plača po tarifnem pravilniku oziroma po sporazumu. Ekonomist lahko dobi v letu 1960 družinsko stanovanje v Kranju.

Pismene ponudbe poslati na Zavod za izobraževanje kadrov in proučevanje organizacije dela v Kranju, telefon 319, interna 6, kjer se dobi tudi podrobne informacije.

V članku, ki je bil objavljen v »Glasu Gorenjske«, navaja pisec med drugim, da med športnimi organizacijami ni nekega organa, ki bi smotno urejeval delo, se posebej to uveljavlja za Kranj, ker pravi, da sta v Kranju dve nogometni igrišči — Triglava in Mladosti in da za prvega trošimo že vrsto let sredstva za vzdrževanje in da je kljub temu skorajda neprimerno za športna srečanja. Drugo, ki je skoraj novo, pa je največkrat prazno. Prav tu pravi pisec, da ni nikogar, ki bi rekel: šole naj uporabljajo igrišče Triglava za svoje potrebe, nogometaši pa naj se zbirajo ob desnem bregu Save.

Mislimo, da ni tako, kot pravi pisec članka. Za nogometno igrišče Triglav že najmanj sedem let ni bilo porabljenih skupno niti 100.000 dinarjev, to se pravi, da tu ne moremo govoriti, da se trošijo kakšna večja sredstva za vzdrževanje. Da ni nikogar v Kranju, ki bi rekel končno besedo, to ne drži. Pri ObLO v Kranju obstaja Svet za šport in telesno vzgojo, ki je že na svojih sejah obravnaval ta primer. Vendar so se pojavile druge težave, in sicer te, da enostavno nogometaši Triglava niso hoteli igrati na igrišču Mladosti. Da igrišče ob Golniški cesti uporabljajo šole, je jasno, saj trenutno drugih

Nadalje navaja pisec v članku, da ni nikogar, ki bi se zavzel za gradnjo manjših športnih igrišč za rokomet, odbojko, badminton itd. Pisec B. F. pravi, da dela vsak po svoje, enotnega vodstva pa ni. Ta trditev pisca po mnenju Sveta za šport in telesno vzgojo v Kranju spet ni umestna, saj vemo, da je bil kakor drugod tudi v kranjski občini ustanovljen Štab za zbiranje sredstev za gradnjo športnih objektov. Tako je Svet za šport in telesno vzgojo skupno s štabom za zbiranje sredstev že izdelal načrt za športne objekte, ki naj bi se gradili iz zbranih sredstev. Prioritetno naj bi se že letos začelo z gradnjo pokritega zimskega bazena. Predvidena lokacija je v Savskem logu, načrti pa bodo v kratkem gotovi. Bazen bo urejen tako, da bo možna razširitev. Poleg bazena je predvidena še gradnja športnega strelišča ob Cesti JLA, Ljudskega kopališča na Očanovem in gradnja prirodnih igrišč z ureditvijo Savskega loga.

Razen tega bo zgrajeno še večje število športnih igrišč pri stanovanjskih naseljih in šolah tako v Kranju kakor tudi v okoliških krajih. Na Golniku so že opravljena terenska dela in bo del sredstev nabiralne akcije namenjen za opremo igrišč. Na Jezerškem bo osnovan gradbeni odbor, ki bo vodil vsa dela. Tu bo potrebno urediti igrišče za odbojko, rokomet in atletske naprave. Igrišče bo uporabljalo društvo, šola in ostalo prebivalstvo. Pri vseh društviš Partizan v kranjski občini, to je v Naklem, Dupljah, Podbrezjah, Visokem in Strazišču bodo s sredstvi, ki jih bo zbral štab, zgradili povsod v teh krajih igrišča za rokomet, odbojko in razne atletske naprave. V Besnici se bo ustanovilo športno društvo, v Cerkljah je rokometno igrišče že v gradnji, zgradili bodo še igrišče za atletiko, košarko in odbojko, tako da bodo imeli tudi v vseh ostalih krajih in šolah kranjske občine potrebna manjša športna igrišča. V pojasnilo pa navajamo še to, da so bila sredstva, namenjena športnim organizacijam, razdeljena s strani Sveta proporcionalno na velikost društva in po dejavnosti ter kvaliteti. Zato smatramo, da odborniki raznih društev niso vplivali na delitev subvencij. Ta denar je namenjen le tekmovanjem in opremljanju športnikov, nikakor pa ne raznim investicijam. Svet kontrolira ta sredstva iz blagajniških knjig društev.

Svet za šport in telesno vzgojo v kranjski občini želi, da bi se v kranjskem okraju in po občinah čimprej ustanovili enotni športni organi, ki bi vodili športno politiko v tem smislu, kot ga je nakazal Kongres telesne kulture. Do ustanovitve Okrajne zveze za telesno kulturo do danes še ni prišlo. Zato ni čudno, če so predstavniki podzvez, ki so bili navzoči na zadnji seji Sveta za šport in telesno vzgojo pri ObLO Kranj, ostro grajali to zavlačevanje, saj bi z dobro voljo in bolj pospešenim delom kakor je bilo do sedaj, že zdavnaj lahko prišlo do ustanovitve tega okrajnega športnega organa. Nujno bo treba pospešiti delo, tako da bo ta organ v jeseni končno ustanovljen.

Svet za šport in telesno vzgojo pri ObLO Kranj

Podjetje Elektro-Kranj razpisuje naslednja prosta učna mesta za poklic elektromonter razdelilnih naprav elektrotehnične stroke:

Rajon Kranj-mesto	3
Rajon Tržič	2
Rajon Škofja Loka	2
Rajon Kranj-okolica	2
Rajon Podbrezje	1
Rajon Medvode	1
Rajon Cerkije	1

Nagrade vajencev znašajo po tarifnem pravilniku za 1. 1959 od 3000 do 5500 dinarjev — Vajenci obiskujejo vsako leto 3-mesečni strnjeni pouk na Vajenski šoli elektro stroke v Cerknem, Strčke za čas šolanja odnosno bivanja v internatu krije podjetje. — Pogoji za sprejem je starost 14 let, da je kandidat zdrav in da je dovršil 4 razrede gimnazije ali osemletko.

Gostinsko podjetje Hotel Evropa, Kranj razpisuje naslednja prosta delovna mesta:

RAČUNOVODJA

Pogoji: srednja strokovna izobrazba z najmanj 5 let prakse.

SEF STREŽBE

Pogoji: Visokokvalificiran natakak z najmanj 10 let prakse.

POSLOVODJA GOSTIŠČA

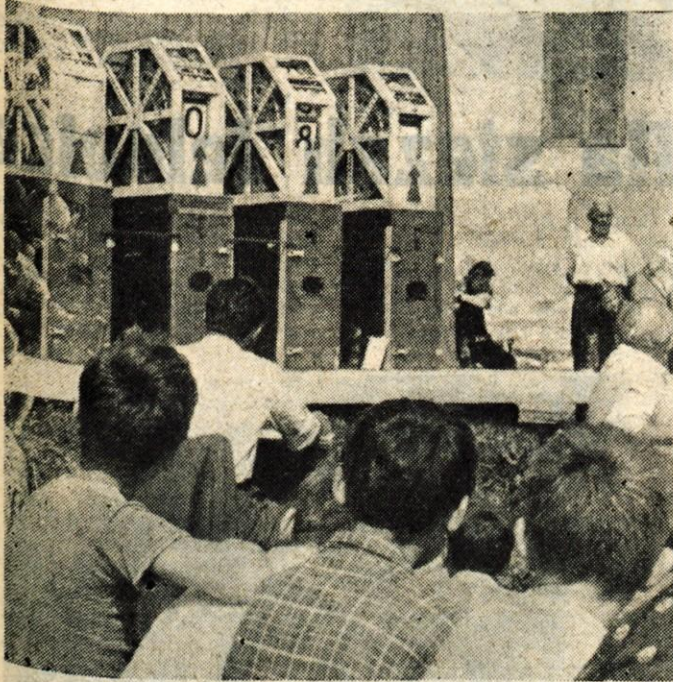
Pogoji: Kvalificiran natakak ali kuhar s 5 do 10-letno prakso v gostinskem poklicu.

Plača po tarifnem pravilniku. Samsko stanovanje zagotovljeno. P. udbe poslati pismeno na upravo podjetja z navedbo dosega v službovanju.

Razpisna komisija Zdravstvenega doma Kranj, razpisuje na 311. členu ZJU NASLEDNJA DELOVNA MESTA:

- 1 SOCIALNEGA DELAVCA
- 2 MEDICINSKI SESTRI
- 3 BOLNIČARK
- 4 OTROŠKI NEGOVALKI
- 5 ZOBNE ASISTENTKE

Pravilno kolkovane prošnje s potrebnimi dokumenti pošljite v 15 dneh upravi Zdravstvenega doma Kranj. Prednost imajo osebe, ki stanujejo v Kranju ali bližnji okolici.

V petek, 10. julija je bilo v Kranju na Pungratu žrebanje srečk državne loterije. Pri žrebanju ob bobnih se je zbralo preko 600 kranjčanov, ki so vsi napeto pričakovali ali se jim bo nasmehnila sreča.

Izid žrebanja Jugoslovanske loterije, ki je bilo v Kranju

Srečke, ki se končujejo na številke	so zadele	dobitek	din
0	200	05	400
3780	10.200	85	400
6070	10.200	03185	80.400
96990	40.200	28935	100.000
012330	1.000.200	06465	40.000
81	600	76015	80.000
91	800	89964	100.000
70981	60.600	6	200
92	1.000	6476	20.200
132	4.000	8386	10.200
285702	400.000	45145	40.200
213	2.000	205806	200.200
553	2.000	292783	300.200
8373	20.000	616746	500.200
05453	60.000	247	2.000
86439	80.000	517	2.000
570173	300.000	637	2.000
084	4.000	2117	30.000
384	8.000	04707	40.000
634	5.000	20867	40.000
03384	60.000	79197	60.000
09584	40.000	140467	800.000
049884	200.000	669187	300.000
174704	200.000	704947	600.000
		22538	60.000
		68718	80.000
		1419	30.000
		88539	100.000
		88879	40.000

Bobri Veliki igralec in režiser

na Gorenjskem

Bobri so že tako ali tako redkost, prava posebnost pa so, če jih lahko srečamo na Gorenjskem. Pred dnevi, ko smo se ustavili v gradu Stremol pri Cerkljah, pa smo jih lahko videli kar devet! Upravnik gradu Franc Por je že pred dvema le-

toma prinesel iz Rižane pri Koprniku, kjer goje bobre, dva para teh redkih živalic. S skrbnim negovanjem mu je doslej uspelo bobrovo družino povečati že na devet članov. Tovariš Por pa ni edini na Gorenjskem, ki se ukvarja z bobri. V soboto smo zvedeli, da jih ima v Žireh tudi neki gostilničar.

OSNOVNA MOLEKULA PENICILINA

Četvorici angleških znanstvenikov je uspelo izločiti osnovno molekulo penicilina — prvega najbolj poznane antibiotika. Po izjavah strokovnjakov bo to odkritje omogočilo proizvodnjo cele vrste novih antibiotikov, ki bodo učinkovali samo na določeno specifično bolezen. Medicina bo na osnovi tega odkritja dobila celo vrsto antibiotikov, ki bodo zamenjale penicilin, proti kateremu je vedno več ljudi imunih.

Sergej Bondarčuk je star 38 let, a je svetovno znan, toda ne kot režiser, ampak kot igralec. Pred tremi leti je bil sovjetski film »Otello« režiserja Sergija Jutkeviča, med najboljšimi v Cannesu, a Bondarčuk kot Otello najboljši: dobil je nagrado za najboljšo moško vlogo... V Cannesu so zopet temu velikemu igralcu posvetili vso pozornost: maja letos se je nefestivalski publiki predstavil s svojim prvim igranim filmom »Človekova sodb«. Uspeh je bil velik. Mnogim je bilo žal, da ni oficijelno nastopil na festivalu. Toda Rusi so film umaknili, ker so v njem videli zmagovalca. Sergej Bondarčuk, svetovno znan kot igralec, pa je kljub temu že v svoji prvi režiji postal svetovno znan tudi kot režiser.

»Človekova sodb« je film, delan po istoimenski noveli Mihajla Solohova. Dramo nosi Andrej Solohov, navaden človek, družinski oče in borec armije, ki se zoperstavlja nacizmu. Solohov pride v nemško suženjstvo. To ni vojaška jetnišnica, to je celica smrti. Videli smo že mnogo filmov iz vojnih časov, a nobeden še ni resničneje prenesel na filmsko platno težkih dni, ljudi, atmosfere teh taborišč, ljudske sramote in bede kot Sergejev Bondarčuk, igralec in režiser.

Bondarčuk sam igra Andreja Solohova, človeka s čisto vestjo, ki se znajde pred smrtjo. Andrej Solohov je imel samo eno željo: živeti pošteno do konca življenja. Solohov nepremično gleda nemškega generala, komandanta tabori-

šča, a njegova zavest in ponos ne sprejemata njegove milosti, tudi ko mu prinaša najdražje... življenje! Ta trenutek, dva človeka,

NAJVEČJA LADJA ZA POLAGANJE KABLA

V Angliji so pričeli graditi posebno ladjo za polaganje podmorskih kablov. Njena nosilnost bo 20.000 bruto registrskih ton. Opremljena je z vsemi potrebnimi aparati za merjenje globin, aparati za grafično registracijo konfiguracije morskega dna in snemalnimi TV-kamerami za podvodno snemanje.

OBLAK NA MARSU

Ameriški znanstvenik dr. Hess, profesor astronomije na Univerzi na Floridi, je objavil rezultate dolgoletnih raziskovanj Marsa. Največ zanimanja je povzročila trditev, da so prostorni deli Marsa pokriti z več kilometrov debelimi sloji oblakov, ki so sestavljeni iz izredno majhnih ledenih kristalov.

ODKRITJE SOVJETSKEGA PALEONTOLOGA

Profesor Timofejev, sovjetski paleontolog je z mikroskopom odkril ostanke rastlin v kameninah, ki so bile na površju naše Zemlje pred milijardo let. Odkritje je važno zato, ker so do danes mislili, da je bilo v tistih časih na Zemlji le najprimitivnejše življenje, novo odkritje pa že kaže sledove razvityh rastlin.

Žreb je odločil

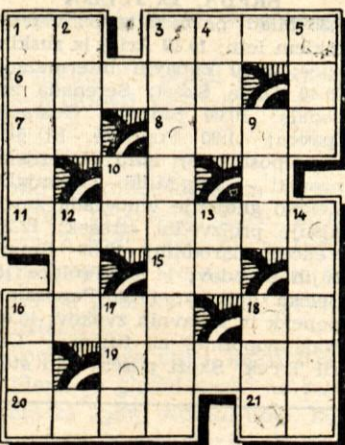
V soboto popoldne je bilo v prostorih uredništva javno žrebanje nagradne križanke, ki smo jo priobčili ob Dnevu borca. Žreb je razdelil nagrade med naslednje reševalce: 1. nagrado 2.000 dinarjev dobi Andrej Perne, Kranj, Titov trg 12, 2. nagrado 1.000 dinarjev Ignac Cuderman, Kranj, Titov trg 1, 3.—8. nagrado 500 dinarjev pa Božo Malovrh, Kranj, Gorenjesavska 27, Vinko Pavlin, Ljubljana, Večna pot 21, Vinko Pavlin, Ljubljana, Večna pot 21, Boško Malovrh, Kranj, Gorenjesavska 27, Ivanka Justin, Kranj, Koroška 25 in Alojz Malovrh, Kranj, Gorenjesavska 27.

REŠITEV NAGRADNE KRIŽANKE

Vodoravno: 1. PV, 3. Dan borca, 9. la, 11. Oslo, 13. Orle, 14. dual, 16. Siana, 18. vo, 19. panji, 20. Elvira, 21. komuna, 22. li, 23. na, 24. sl, 25. ri, 26. aj, 27. MLO, 29. Suez, 31. čir, 33. Hafner, 35. aplavz, 36. bog, 37. aers, 38. kra, 40. ar, 41. ra, 43. rt, 44. J. R., 45. vv, 46. gonada, 48. sopila, 49. in, 50. Jelovica, 51. ab, 52. mana, 53. doni, 54. erg, 55. halo, 58. gol, 59. no, 60. ra, 61. so.

Navpično: 1. posel, 2. vsilim, 3. domino, 4. no, 5. brv, 6. OLO, 7. re, 8. Adamič, 9. lajnar, 10. Aliaj, 12. lav, 15. Unu, 17. ara, 19. por, 24. sufler, 24a. Lenart, 28. laso, 29. sapa, 30. Zeus, 32. Ibar, 33. ha, 34. rz, 36. bron, 36a. graja, 38. Krpan, 29. avla, 40. agilen, 42. Aden, 44. Joco, 45a. vabilo, 47. alah, 48. Sido, 52. MG, 53a. Ig, 54a. ro, 56. ar, 57. la, 58a. os.

KRIŽANKA ŠTEVILKA 19

Vodoravno: 1. kemijski znak za samarij, 3. utrip srca, 6. karta pri taroku, 7. konica, vrh, 8. nadstrešje, streha nad odprtim ognjiščem, 10. glej 4. navpično (2. skl. mn.), 11. spomini, 15. njemu, 16. strelna orožje, 18. del telesa, 19. pravci, 20. skladba za tri glasove (2. skl.), 21. vzklík.

Navpično: 1. skregam (se s kom), 2. šahovski izraz, 3. igra s kretinami brez besed, 4. senčnica, utica, 5. USA, 9. gostija, 10. pamet, 12. nesklonljiv latinski osební záimek »jaz«, 13. kemijski znak za zlato, 14. kemijska prvina, 16. vrsta razcvetja, 17. grška črka, 18. časovna enota.

REŠITEV KRIŽANKE ŠTEVILKA 19

Vodoravno: 1. tič, 3. rum, 5. uho, 7. medigra, 10. em, 11. pav, 12. Spa, 14. Cap, 16. ilo, 18. ta, 19. tranzit, 21. rod, 22. Rim, 23. aus. Navpično: 1. Times, 2. čud, 3. rogač, 4. Moa, 6. tip, 8. empir, 9. rjav, 13. alarm, 15. patos, 17. oao, 19. ter, 20. ZDA.

Solohov in Bondarčuk skupaj

dve ideologiji — to je v Solohovem filmu najboljši. Svet ne bo pozabil Solohova, kot tudi ne lepa Veronike — Tatjane Samojlove. To sta dve kreaciji, ki bosta ostali vedno v spominu.

Končno se je Andrej iz izvele iz jetnišnice. Toda iz enega pekla je prišel v drugi peklo. Nekoč srečni dom je izginil brez sledu, sin — oficir je izgubil življenje v bitki, ostali pa so preminili pri nekem bombardiranju. Tu naleti na drugega nesrečnega, malega Vanjo, ki z njim bo odšel, da ne bosta več sama, da bosta lahko drug drugemu pomagala v tem težkem in lepem življenju... Ker — živeti dalje, poleg vseh tragedij — taka je naša sodb...

Solohov je sam sodeloval pri pripravi za snemanje in ko je bil film končan, je bil prezadovoljen. Bondarčuk je novelo verno prenesel na filmski trak. Glavnega junaka je oživil in ga pustil med nas, da bo lepše njemu in nam.

Kot da je ves film velika tragedija, globlji podobna Shakespearu, je vendar »Človekova sodb« tragedija, ki v svojih najtragičnejših akordih nosi zvoke optimizma.

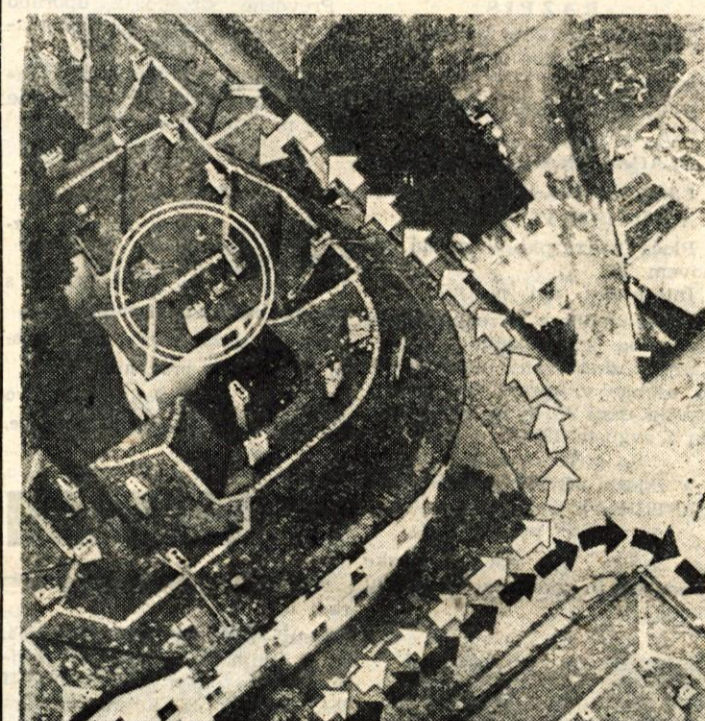
Tisti, ki so videli njegov prvi film »Človekova sodb«, dobro vedo, koliko so te napisane besede resnične, ker — če je nekaj, kar človeka zares prevzame, potem je to prav gotovo prvi film Sergeja Bondarčuka.

KONFERENCA O DUŠEVNIH BOLEZNIH

Od 24. junija do 3. julija je bila pod vodstvom Svetovne zdravstvene organizacije v pomoči finske vlade v Helsinkih konferenca o duševnih boleznih. Delegati iz 26 evropskih držav so razpravljali o preprečevanju duševnih bolezni. Udeleženci so bili znani psihiatri, socialni delavci in psihologi.

Po ocenah svetovne zdravstvene organizacije leži v bolnicah v Evropi okrog 2 milijona duševno bolnih ljudi. Od tretjine do polovice vseh bolezni odpade na duševna obolenja. S tem so ozko povezani alkoholizem, zločini in samomor. Zaradi tega svetovna zdravstvena organizacija meni, da je akcija za preprečevanje duševnih bolezni izredno važna. Preko nje je treba zaščititi ne le zdravje in splošno stanje ljudi, ampak tudi njihovo prihodnost.

Akcija dne 29. junija 1941 Rešitev tovariša Leka - Rankoviča

Na cesti se je pojavil tovariš, ki so ga mnogi ljudje spoznali prav v teh dneh. Slišali so njegove ognjevit besede o svobodi, za katero se je treba boriti. Osem krvnikov se je vrglo nanj, v želji, da živega ulove, da ga mučijo in prisilijo na priznanje in izdajo.

Eden se proti tolikim ni mogel boriti. Toda vdal se ni. Bili so ga toliko časa, dokler ni, oblit s krvjo, padel. Pri njem so našli glasilko CK KPJ. Sodili so, da je partijski delavec. Toda kdo?

V zaporu so ga mučili na vse načine, da bi odgovarjal na zastavljena vprašanja, a on je molčal, tudi zastokal ni, čeprav so udarjali po njem kot po živali. Se nekaj udarcev in zrušil se je onesvečen.

To je bilo leta 1941, ko je Partija poklicala na vstajo... Fašisti so bili na poti proti Moskvi. Iz vseh krajev so prihajale vesti o prvih partizanskih enotah, ki so visoko dvignile zastavo svobode.

27. julija 1941. leta so imeli člani pokrajinskega komiteja

Na stezah Jelovice

Ceprav je bilo na Jelovici na tisoče starih borcev - partizanov, aktivistov, mladincev in mladih, ni bilo težko izločiti iz te množice 73 let starega očeta Joža Ravnikarja iz Stare Loke. Njegova prsa

Jelovici, med temi gozdovi, kamor je prišel obujat spomine njihov pomni oče.

Starega Ravnikarja s zaradi aktivnega sodelovanja v narodnoosvobodilni borbi nemški krvniki

je krasil Orden zasluge za narod III. stopnje. Pomosno je hodil pred zastavami brigad in se tu pa tam ustavil. Stal ni nič manj ravno kot vitke jelke temne Jelovice.

Zalostni so spomini Ravnikarjevega očeta na preteklost. V narodnoosvobodilni borbi je izgubil štiri sinove. Dvoje mladih ljudi je izgubilo svoje življenja prav tu na

odpeljali v internacijo. Tu je izgubil še hčerko.

Vsi ti udarci in težko življenje v internaciji niso zlomili Ravnikarjevega očeta. Še vedno čil in zdrav s čvrstim korakom hodi po stezah Jelovice, kjer so prelili kri njegovi fantje, skupaj z ostalimi sinovi naše domovine. Zaveda se, da je kri padlih bogate obrodila sadove v osvobodjeni domovini.

Ali sanjarite?

So ljudje, ki stalno živijo v svetu, ki je samo njihov. Verujejo v stvari, ki so neostvarljive. Nekateri to imenujejo »življenje v oblakih«.

A vi?

Ali se vdajate sanjam ali stvarnosti? To vam bodo povedali odgovori na teh nekaj vprašanj.

	da	ne
1. Ali se vam pogosto pripeti, da vaš tovariš opazi, da ga več ne poslušate?		
2. Ali ste se že odločili, kaj bi kupili, če bi na loteriji zadeli milijon dinarjev?		
3. Menite, da so sanje del resnice?		
4. Ali pogosto izgubite kakšno stvar?		
5. Ali imate pri svojem delu izredno srečo?		
6. Ali pustite, da vam prijateljice »čitajo sodb« iz črne kave, kart itd.?		
7. Ali ste že ljubili osebe, ki so obstajale samo v vaših mislih?		
8. Ali menite, da je Sancho Pansa simpatičnejši kot Don Quijot?		
9. Ali se vam zdijo sanje lepše kot resničnost?		
10. Ko ste se odločili, da boste napravili red v svojem predalu, med svojimi spisi, pošto itd., ali se večkrat zaustavite pri kaki stvari, ki jo pazljivo pregledate zaradi spomina, ki vam ga je vzbudil določeni predmet?		
11. Ali preživite veliko časa v mislih na preteklost?		
12. Ali menite, da je življenje kratko in da morate vse ure uporabiti za neko aktivno delovanje?		
13. Ali se več družite s svojimi »poslovnimi prijatelji«, kot s svojimi »prijatelji iz otroških dni«?		
14. Kadar štedite, ali delate to zato, da boste sebi prihranili nekaj, kar vas bo veselilo?		
15. Ali pišete svoj dnevnik?		

Dodajte vsakokrat po eno točko, kadar ste odgovorili da na naslednja vprašanja: 1, 2, 4, 6, 7, 9, 10, 11, 14, 15.

Prav tako, če ste odgovorili ne na: 3, 5, 8, 12 in 13.

● Če imate več kot 10 točk, ne stojite z obema nogama na zemlji. Pozabljate, da je življenje zgrajeno na otipljivih temeljih (a je nevarno, ker to pozabljate).

● Če imate 6 do 9 točk, ste v »zlati sredini«. Ste realist, a včasih radi zasanjarite.

● Če imate manj kot 6 točk pomeni, da posvečate premalo pozornosti »stvarim misli in srca«. To vam bo škodilo posebno pri tistih ljudeh, ki so svoje odnose z vami osnovali na prijetnih občutjih. Nikar jih ne razočarajte!